

T.C.
TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ
PATENT DAİRESİ BAŞKANLIĞI

UZMANLIK TEZİ

EPO ÜRÜN VE HİZMETLERİ

HAZIRLAYAN:
KAZIM İLBAY OĞUZ

ANKARA
EKİM, 2003

ÖZET	1
GİRİŞ	2
BİRİNCİ BÖLÜM.....	3
PATENT PROSEDÜRÜ YÖNETİMİ İLE İLGİLİ ÜRÜN VE HİZMETLER.....	3
1. EPOLİNE ÜRÜN YELPAZESİ.....	3
1.1 Özet	3
1.2 Giriş.....	3
1.3 Ürünlere Bakış.....	5
1.4 Ürün Mimarisi	5
1.5 Dört Katmanlı Uygulama Mimarisi	6
1.6 Ürün Uygulaması ve Bileşenler	7
1.7 Genel Ulaşım.....	7
1.8 Güvenli Ulaşım	7
1.9 E_Yayın ve Dokuman Değişimi	8
1.10 Patent Yönetim Sistemleri.....	9
2. ORTAK YAZILIM	9
2.1 Özet	9
2.2 Giriş.....	9
2.3 Ürüne Bakış.....	11
2.4 Ürün Dizaynı	11
2.5 Geliştirme Kavramı	12
2.6 CS'in İhtiyaca Göre Düzenlenmesi.....	13
2.7 Ürün Bileşenleri Ve Kapasiteleri	13
2.8 CS ve CS-SOPRANO:	14
3. EPOSCAN.....	15
3.1 Özet	15
3.2 Giriş.....	15
3.3 Ürüne Bakış.....	16
3.4 Ürün Tasarımı	16
3.4.1 Mimari	17
3.4.2 Donanım Gereksinimleri	17
3.4.3 Pixtran	17
3.5 Ürün Bileşenleri Ve Yetenekleri	18
3.6 Konfigürasyon Seçenekleri	18
3.7 Entegrasyon	19
4. ONLİNE BAŞVURU (DOSYALAMA).....	19
4.1 Giriş.....	19
4.2 Başvuru Sahibi Müşteri/Sunucu bileşeni	20
4.3 Kabul Ofisi Sunucusu (RO Sunucusu).....	22
4.4 Online Başvuru İşlemleri	24
4.5 eOLF Client.....	25
4.6 eOLF Server	25
4.7 Güvenlik	26
5. ePHOENIX.....	26
5.1 Özet	26
5.2 Giriş.....	27
5.3 Ürüne Bakış.....	28
5.4 Ürün Mimarisi	28
5.5 Ürün Yetenekleri	30
5.6 ePHOENIX'in Esnekliği	31

5.7 EPHOENIX Kurulumu	32
5.8 JPHOENIX.....	33
6. DEĞİŞİM YÖNETİM PROSEDÜRÜ	35
7. EPOLİNE KURULUM METODU	37
7.1 Özet	37
7.2 EIBP	37
7.3 Uygulama Matriksi.....	39
7.4 Safhalar.....	39
7.5 eIBP nin teslimi	40
İKİNCİ BÖLÜM	42
ARAŞTIRMA VE DOKÜMANTASYON İLE İLGİLİ ÜRÜN VE HİZMETLER.....	42
1. VERİTABANI ÜRÜNLERİ	42
1.1 DOC_DB	42
1.2 EPOQUE	42
1.3 BACON CAPTURE.....	43
1.4 OCR ÇEVİRİM	43
1.5 FIRST PAGE.....	43
1.6 DCMS (Data Collection Management System)	43
2. EPOQUE-BNS	43
2.1 Özet	43
2.2 Giriş.....	44
2.3 Ürüne Genel Bakış	45
2.4 Ürün Mimarisi	46
2.5 Ürün Uygulaması Ve Bileşenleri	46
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	48
PATENT BİLGİSİ İLE İLGİLİ ÜRÜN VE HİZMETLER	48
1 ESPACENET	48
1.1 Özet	48
1.2 Giriş.....	49
1.3 Ürüne Bakış.....	49
1.4 ESPACENET'E Ulaşım.....	50
1.5 Ürün Tasarımı	50
1.6 Ürün Bileşenleri Ve Kapasiteleri	51
2. EPIDOS-INPADOC.....	52
2.1 Giriş.....	52
2.2 EPIDOS-INPADOC Veritabanları.....	55
3. MİMOSA:	58
4. ESPACE CD-ROMs	60
5. PATLIB	63
6. PATENTLN	64
7. PATOLIS (Patent Online Bilgi Sistemi)	64
8. Online Avrupa Patent Sicili (Online European Patent Register)	65
9. Online Dosya İnceleme (Online File Inspection).....	66
10. PatXML.....	66
DEĞERLENDİRME VE SONUÇ	68
KAYNAKLAR.....	71

ÖZET

Bu çalışmanın amacı EPO (Avrupa Patent Ofisi) ürün ve hizmetleri hakkında teknik bilgi vermektir. Çalışmanın Teknik Bilgi, epoline Çalışma Grubu üyeleri ve diğer ilgili kişilere yardımcı olması düşünülmektedir.

EPO ürün ve hizmetleri; Patent Prosedürü Yönetimi, Araştırma Ve Dokümantasyon ve Patent Bilgisi ile ilgili ürün ve hizmetler olmak üzere üç ana bölüm içerisinde ele alınacaktır.

GİRİŞ

EPO, kurulumundan bu yana kendi içerisinde kullanılmak üzere geliştirdiği ve enformasyon teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak ve kullanıcıların yeni taleplerine cevap vermek üzere yenilediği IP (Fikri Haklar) haklarının korunması alanında bir kısım ürün ve hizmete sahiptir. Başlangıçta sadece EPO içerisinde kullanılan bu ürün ve hizmetler, Üye Ülke Patent Ofisleri, başvuru sahipleri, vekiller ve diğer üçüncü kişilerin kullanımına sunulmaktadır.

Var olan ürün ve hizmetlerin yenilenmesi ve geliştirilmesi için yapılan çalışmalar genel olarak epoline grubu sorumluluğu altındadır. Ürün ve hizmetler üç ana başlık altında toplanabilir, bunlar;

- Patent Prosedürü Yönetimi ile ilgili ürün ve hizmetler,
- Araştırma ve Dokümantasyon ile ilgili ürün ve hizmetler ve
- Patent Bilgisi ile ilgili ürün ve hizmetler.

“Patent Prosedürü Yönetimi ile ilgili ürün ve hizmetler” bölümünde epoline ürün ve hizmetleri içerisinde yer alan “Ortak Yazılım”, EpoScan, Online Başvuru, ePhoenix ve Değişim Yönetim Prosedürü konularında bilgi verilecektir. Epoline ürün ve hizmetleri içerisinde sayılan Epoque-Bns, espacenet, Online Avrupa Patent Sicili ve Online Dosya İnceleme ise diğer bölümlerde ele alınmıştır.

“Araştırma ve Dokümantasyon ile ilgili ürün ve hizmetler” bölümünde EPO veri tabanı ürünleri ve Epoque-BNS hakkında bilgi verilecektir.

“Patent Bilgisi ile ilgili ürün ve hizmetler” bölümünde espacenet, Epidos-Inpadoc, MIMOSA, PATLIB, PATOLIS, Online Avrupa Patent Sicili, Online Dosya İnceleme ve PatXML konularında bilgi verilecektir.

“Değerlendirme ve Sonuç” bölümünde ise Epo ürün ve hizmetleri konusunda değerlendirme ve öneriler yer alacaktır.

BİRİNCİ BÖLÜM

PATENT PROSEDÜRÜ YÖNETİMİ İLE İLGİLİ ÜRÜN VE HİZMETLER

1. EPOLİNE ÜRÜN YELPAZESİ

1.1 Özet

Epoline ürün yelpazesi, ulusal ofisler, başvuru sahipleri, vekiller ve diğer üçüncü kişiler için, varolan kağıt üzerindeki iletişimin yerini güvenli elektronik iletişimin aldığı elektronik ticaret ürünlerini içine alır. Bir web sitesi ve kişilerin bilgi elde edebileceği ve patent başvurularını yapabileceği bir dizi ürün ve hizmeti içerir.

Epoline ürün yelpazesi dört alanda toplanmıştır. Bunlar:

- Genel Ulaşım
- Güvenli Ulaşım
- e_Yayın ve doküman değişimi
- Patent Yönetim Sistemleri

Epoline ürünlerini kullanarak, patent başvurusunun yapılmasından dosya inceleme, prosedürel bilginin elde edilmesi ve ücret ödemesine kadar bir çok işlem ve bildirim İnternet üzerinden yapılabilmesi olanaklı hale gelmektedir.

1.2 Giriş

EPO son yıllarda patent verme prosedürünün farklı kısımlarının yönetiminin otomasyonu için çalışmalar yapmaktadır (araştırma raporlarının hazırlanması için CAESAR, kağıt dosyaların yerini elektronik dosyaların aldığı PHOENIX gibi). Bu çalışmalar sonucu elde edilen ürünlerin kullanımı başlangıçta EPO içerisiyle sınırlı kalmaktaydı. Bu durum, başvuru sahiplerine ürünlerin faydasını sınırlamakta ve elektronik süreçte yer alamamalarına neden olmaktaydı.

İnternet ve ilgili teknolojilerdeki inanılmaz gelişmeler, üretici ve tüketici arasındaki ilişkiyi önemli ölçülerde değiştirmiş ve e-ticaretin artması bunun bir sonucu olmuştur. IT (Enformasyon Teknolojileri) sektöründe fiyatların düşmesi küçük şirketlerin bile ticari işlemlerini tamamıyla elektronik ortamda yapabilmelerini sağlamaktadır. Tüm kullanıcılar kullanım kolaylığı, güvenlik, anlık başvuru kabul ve düşük maliyet gibi bu gelişmelerin getirdiklerinden faydalanabilmektedir.

Başvuru sahiplerinin de yeterli donanıma sahip olması, İnternet ve ilgili teknolojilerdeki ilerlemeler neticesinde, EPO içerisinde kullanıma başlanan ürünlerin müşterilere de sunulması düşünülmüştür. Böylelikle başvuru sahiplerinin de sağlanan kolaylıklardan faydalanabilmesi amaçlanmıştır.

EPO açısından bakıldığında bu durum, farklı elektronik sistemlerin birlikte çalışabilmesinin sağlanması ve dışarı ile olan iletişimin yapılabileceği tek bir bağlantı noktasının sağlanması anlamına gelmektedir. Bu amaçla, EPO epoline adında bir proje başlatmıştır.

Epoline tarafından kabul edilen yaklaşım; farklı işlemler için tek bir iletişim türü ve tek bir kullanıcı ara yüzünü sağlayan bir ortamın oluşturulması olmuştur. Tüm çalışmalarda Pazar koşulları ve kabul edilen standartlar temel alınmıştır.

Epoline'nın ana ürünleri şunlardır:

- Online dosyalama
- Dosya inceleme
- Online Patent Sicili
- Ücret Ödeme
- Başvuru posta adreslerini içeren My.epoline
- JPHOENIX

Bunlara ek olarak Ulusal Ofisler, Üçlü İşbirliği ve WIPO bildirimlerindeki bilgi değişimleri bu sayılanlara eklenebilir.

1.3 Ürönlere Bakış

Genel anlamda epoline, EPO tarafından fikri mülkiyet topluluğu için üretilen bir dizi ürün ve hizmeti kapsamaktadır. Öncelikli olarak epoline, üye ulusal ofisler, başvuru sahipleri, vekiller ve diğer üçüncü kişiler arasında elektronik iletişim için güvenli ve tümleşik bir ortamın sağlanması amacıyla tasarlanmıştır. Bunun yanında halka patent bilgisinin sunulmasını da amaçlanmaktadır.

Epoline'ni kullanarak, başvurunun yapılmasından, ilgili yazışmalara, dosya incelemeyen prosedürel bilgilerin elde edilmesine kadar tüm bildirim ve işlemlerin İnternet üzerinden online olarak yapılabilmesi mümkün hale gelmektedir.

1.4 Ürün Mimarisi

Epoline modüler bir tasarıma sahiptir. Bileşenleri farklı kombinasyonlarda kullanılabilir. Tümüünün veya sadece belirli kısımların kurulması, var olan sistemlerle entegre edilmesi veya edilmemesi, bir ana bilgisayar veya dağınık ağ kullanılması, yerel ortamda veya EPO'da kurulumu gibi kurulum için seçeneklere sahiptir.

Epoline'nin bu esnekliği, mimaride kullanılan üç ana nedenden ötürüdür. Bunlar yazılım dilinin seçimi, modüler mimari ve fonksiyonların mantıksal olarak ayrılması ile ilgilidir.

Yeni nesil epoline yazılımları Java tabanlıdır. Java yazılım dili ve runtime ortamı, programların Java standartlarını destekleyen herhangi bir işletim sisteminde çalışabilmesini sağlamaktadır.

Epoline mimarisi hizmete yöneliktir. Uygulama tek parça değildir, bunun yerine daha küçük hizmetlere bölünmüştür. Servisler diğer hizmet bileşenleri tarafından paylaşılabilen fonksiyonlar sunarlar.

“Görüntüleme/Sunum”, “İş Mantığı” ve “Veri” birbirlerinden ayrılmıştır (Veri-Model-Görüntü). Müşteri ekranında bilginin sunulması, hangi verinin gösterilmesine karar verilmesinden tamamıyla ayrılmıştır. Bu sebepten uygulamaları ihtiyaca göre geliştirmek kolaylaştırılmıştır.

1.5 Dört Katmanlı Uygulama Mimarisi

Ürünler dört katmanlı uygulama mimarisine sahiptir. Bunlar Müşteri/İstemci, Web Sunucu, Uygulama Sunucusu ve Veritabanı Sunucusudur.

Müşteri standart bir tarayıcı içerir (Netscape, Microsoft Internet Explorer vb.). Kullanıcı ara yüzü DHTML ve JavaScript ile yazılmıştır. Dosya gösterimi gibi daha kompleks fonksiyonlar Java Appletleri kullanılarak gerçekleştirilmektedir.

Web tabanlı olmayan müşteri uygulamalarında kullanılacak kullanıcı ara yüzünü oluşturmak için Java SWING sınıflarını kullanmaktadır.

Web sunucusu, güvenli bağlantının kurulması, talebin geçerliliğinin onaylanması ve kimlik denetimlerinden sorumludur. İstekleri uygulama sunucusuna bildirir ve gelen cevapları işler. Bu sunucuda çalışan uygulamanın oluşturulmasında Java, JavaScript, DHTML ve HTML kullanır.

Uygulama sunucusu, kimlik denetimi ve gerekli veritabanı fonksiyonlarının başlatılması işlemlerini yerine getirir. Veritabanından gelen bilgileri web sunucuya veya Java istemciye gönderir. Uygulama sunucu kodu tamamıyla Java dilinde yazılmıştır, veri tabanı ara yüzü buna dahil değildir.

Veritabanı sunucusu, ortak bir ara yüze sahip olan veri tabanı yönetim sistemlerinden birisidir. Genellikle JDBC veritabanı bağlantısı için kullanılmaktadır.

Güvenli bir ortam sağlamak için, PKCS standartları ile birlikte, PIN ve bir akıllı kart kullanılmaktadır. PKCS, PKI mimarisi kullanarak İnternet üzerinden güvenli bilgi değişimi sağlamak için kullanılan bir dizi protokoldür. Bilginin iletimi için 128 bit SSL oturumu

kullanılır. SSL yaygın olarak kullanılan, İnternet üzerinden mesaj iletiminin güvenliği ile ilgili bir diğer protokoldür.

Epoline ürünlerinin tümü, son hallerine daha ulaştırlamamıştır. Bazı ürünlerin dördüncü sürümleri geliştirilmiştir, bazı ürünlerin geliştirilmesine ise daha başlanılmamıştır.

1.6 Ürün Uygulaması ve Bileşenler

Dört ana alan için mevcut ürünler şunlardır:

1.7 Genel Ulaşım

Genel Online Dosya İncelemesi: Yayınlanmış bir patent başvurusu ile ilgili dosya içeriğinin bir web tarayıcı kullanarak görülebilmesini sağlar. Başvuru numarası girilerek, halka ulaşım izni verilen içerikler listelenir. Elektronik dosyalarda tutulan dokümanlar incelenebilir veya yüklenebilir.

WebReg: (Online Avrupa Patent Sicili) Patent başvurularına ait bibliyografik ve meta bilgilere ulaşımı sağlar.

WebRegPro, HTML formatında seçilmiş olan sicil bilgilerinin otomatik olarak yüklenmesi işini yapar.

WebReg Gösterim Aracı (MT) ise bir başvuru veya yayında değişiklik olduğunda kullanıcıyı uyarır.

Web Sitesi: www.epoline.org , kullanıcıların bir kısım epoline ürününe ulaşabildiği, bu ürünler hakkında bilgi alabildiği epoline web sitesidir.

1.8 Güvenli Ulaşım

My.epoline portalı: Kullanıcılara tüm sayfayı kendi kişisel zevklerine göre konfigüre edebilme imkanı verir. Akıllı kart ve bununla ilişkili PIN kullanılarak güvenli

ulaşım sağlanır, ayrıca güvenli dosya inceleme için bir bağlantı sağlanmaktadır. My.epoline kullanıcı ile yazışma içinde kullanılır.

Güvenli Online Dosya İnceleme: Kullanıcılara güvenli bir şekilde dosyalarını inceleme olanağı sağlar. Dosya içerisindeki dokümanları listeleyen bir içerikler tablosu sunulur ve bu tablodan istenilen dokümanlar görüntülenebilir veya bilgisayara kopyalanabilir.

Online Ücret Ödeme: Kullanıcılara EPO mevduat hesaplarını kullanarak patent prosedüründeki ilgili ödemelerini online olarak yapmalarına olanak sağlar.

Online Dosyalama: Patent başvurularının (EP,PCT, ulusal) online olarak yapılmasına olanak sağlar. Bu ürün başvurunun hazırlanması sunulması ve başvurunun yapılması basamaklarını içerir.

1.9 E_Yayın ve Doküman Değişimi

Yayın: Patent dokümanlarının yayınlanması EPO'nun ana görevlerinden birisidir. Tüm EP patent başvuru/belge dokümanlarının (A ve B) hem kağıt doküman olarak sunulması hem de araştırma veritabanları, İnternet ve CD-ROM'larda da kullanılabilmesi için işlemlerden geçirilmektedir.

EBD: EBD (EPO Bibliyografik Veri) yayın sisteminin bir ürünüdür ve kullanıcılara EP bülteninin "full text" olarak yayın gününde SGML formatında yükleyebilmelerini sağlar.

MIMOSA: Patent koleksiyonlarının (özellikle CD-ROM üzerinde bulunanlar) araştırılabilmesi ve depolanabilmesi için geliştirilen bir yazılımdır. Yazıların SCML veya XML ile kodlanması, resimlerin TIFF formatında depolanması sağlanır.

Doküman Değişimi: Ofisler arasında rüçhan bilgilerinin güvenli bir ağ üzerinden değişimi ile ilgilidir. Bu hizmet diğer tipte dokümanların değişimi için de kullanılabilir.

1.10 Patent Yönetim Sistemleri

EPhoenix: IP (Fikri Haklar) ile ilgili dokümanların işlenmesi için geliştirilmiş bir doküman ve dosya yönetim sistemidir.

EpoScan: PHOENIX ve EPO'nun ana bilgisayar sisteminde kullanılabilen tarama ile ilgili bir üründür. Sistemden bağımsız bir tarama yapmakta mümkündür. Bunun bir sonucu olarak marka başvuru taranması, fatura taranması ve diğer tipte kağıt dokümanların sayısallaştırılmasına olanak sağlar.

Ortak Yazılım: Ofislerin dosya yönetimi, prosedürel adımlar, ücretler, resmi yayınlar vb. konularında idari verilerinin işlenmesi için tasarlanmıştır.

Epoline'nin nihai hedefi patent yaşam sürecinin her adımını sayısallaştırmaktır. Bu bağlamda var olan ürünlerin geliştirilmesine ve ihtiyaç duyulan yeni ürünlerin geliştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

2. ORTAK YAZILIM

2.1 Özet

Ortak Yazılım (Common Software-CS) IP (Fikri Haklar) prosedürlerinin otomasyonu için yaygın olarak kullanılan bir sistemdir. İş akışları ve kullanıcı yetkilendirmeyi destekler, standart yazılar oluşturabilir ve görev planlamaya izin verir.

CS, güçlü ve konfigüre edilebilir bir sistemdir. Yerel kurulum için tüm üye ülke patent ofisleri için mevcuttur. Epoline online dosyalama ve Phoenix ürünleri ile tamamen uyumludur. Ulusal yasalar, ofis organizasyonu, idari yapı, dil ve diğer açılardan üye ülkelerin şartlarına göre konfigüre edilebilir.

2.2 Giriş

Merkezi ve doğu Avrupa ÷lkelerinin sınai haklarla ilgili ofislerinin modernize edilmesi, IP yasalarının uluslar arası standartlarla uyumlu hale getirilmesi amacıyla 1993 yılında Bölgesel Sınai Hak Programı (Regional Industrial Property Programme-RIPP) oluşturulmuştur.

Bu program Avrupa Komisyonu tarafından, Avrupa Birliğine girmek için hazırlık yapan merkezi Avrupa'nın aday ÷lkelerine yardım etmeyi amaçlayan PHARE programı altında finanse edilmekteydi. Bu program şimdi Avrupa Patent Ofisinin sorumluluğunda yürüt÷lmektedir.

Bu bölgedeki ÷lkelerin IP ofislerinin, IP haklarının idaresi ile ilgili az veya hiç otomasyona sahip olmaması nedeniyle RIPP programı kapsamında, modern bir IT altyapısına sahip olmayan bu ofisler için bir çözüm yolu bulunması istenilmiştir. Çözümün getireceğı maliyetin makul bir seviyede tutulması için EPO program içerisindeki her bir ÷lke için ısmarlama çözümler yerine standart bir çözüm geliştirme planını önermiş ve CS'in oluşturulması çalışmaları başlatılmıştır.

CS (Ortak Yazılım), her bir ofisin ulusal yasalar, ofis organizasyonu, idari prosedür, dil ve finansal uygulamalarından kaynaklanan spesifik gerekliliklerini yerine getirmelerini sağlayacak, ihtiyaca göre düzenlenebilecek ve konfigüre edilebilecek bir sistem olarak geliştirilmiştir.

CS (Ortak Yazılım)'nin 1995 yılında Romanya'da başarılı bir şekilde kurulumunu diğer doğu Avrupa ÷lkeleri izlemiştir. Bu ilk sürüm patent verme prosedürünün ve marka prosedürünün yönetimi ile ilgili fonksiyonları sağlamaktaydı.

CS (Ortak Yazılım)'nin Doğu Avrupa bölgesinde başarılı olarak kullanıma başlanılmasından sonra diğer IP ofisleri de bu ürünün kurulumu için talepte bulunmuşlardır. CS diğer bazı bölgelerde de kurulumu yapılmıştır. Moskova, Avrasya Patent Ofisi, Malezya, Finlandiya, Yunanistan ve Monako'da farklı formlarda kurulumu yapılmıştır.

2.3 Ürüne Bakış

CS (Ortak Yazılım) sınai mülkiyet ofislerinin idari bilgilerinin işlenmesi için dizayn edilmiş bir uygulamadır. CS, bu ofislerin günlük işlerinde, prosedürel adımlarında, yazışmalarında, ücretler ve resmi yayımları gibi alanlardaki işlemleri kolaylaştırır.

CS'in mevcut iki adet sürümü vardır. 2001 yılında geliştirilen CS-Lite, EPO tarafından ulusal ofisin ihtiyaçlarına göre ön konfigürasyonu yapılmış olarak kullanılabilir. Yerelleştirme ile ilgili diğer fonksiyonlar bu sürümde tam olarak yer almamaktadır. Monako CS-Lite sürümünün kullanıldığı ilk ülkedir. Yeni bir Java sürümü yakın zamanda hazırlanmış olacaktır.

Sürümden bağımsız olarak, her bir ofis CS'nin konfigürasyonunu, ofis organizasyonu, görevler, kullanıcılar ve kullanıcı hakları detaylı bir şekilde tanımlandıktan sonra yapmalıdır.

2.4 Ürün Dizaynı

CS müşteri/sunucu mimarine sahiptir. Mevcut durumda sunucu, sadece veritabanını üzerinde tutarken, müşteri tarafı tüm uygulama işlemlerini çalıştırmaktadır (ağır müşteri-heavy client).

Müşteri Unix/Motif veya tüm Windows sürümlerinde çalışabilir. Bununla birlikte bunlardan ilki sınırlı sayıda fonksiyona sahiptir. Müşteri tarafında tüm işlemler gerçekleştirildiğinden güçlü bir bilgisayara ihtiyaç duyulmaktadır.

CS, IBM'in geliştirdiği bir veri yönetim çözümü olan Informix veritabanı üzerinde inşa edilmiştir. Kullanılacak sunucu sürümünde aynı anda sunucuya bağlanacak kullanıcı sayısı ve uygulama tarafından işlenecek dosya büyüklükleri belirleyicidir. Müşterilerin veri sunucusuna ulaşabilmeleri için Informix'in müşteri sürümünün kurulumu gereklidir. Müşteri L4G HyperScript araçları tarafından yorumlanan bir takım scriptler olmasından ötürü, bu araçların çalışma zamanı sürümlerinin de yüklenmesi gerekmektedir. CS'nin sonraki

sürümleri WingxPro ile tamamen uyumludur. Sunucu Windows NT/2000, Unix veya Linux üzerindeki Informix Online Dynamic Server üzerinde çalışır.

CS'in oluşturulmasında kullanılan yazılım mimarisi, tüm ofislerin paylaştığı ortak kernel ve kütüphane mimarisine sahiptir. Veri bütünlüğü garanti edilmektedir. EPO ve EPO'nun IT müteahhiti ürünün güncellemesini yapabilir. Ulusal Ofisler kendi geliştirdikleri fonksiyonları sisteme dahil etmede özgürdürler.

2.5 Geliştirme Kavramı

Farklı ofislerin spesifik iş gerekliliklerine adapte olabilmesi için, geliştirmede iki temel kavram baz alınmıştır: paylaşılan kütüphane ve standart işlemler.

Kernel ve Paylaşılan kütüphane: Programın farklı modülleri tarafından paylaşılabilen veya kullanılabilen genel bir fonksiyonlar koleksiyonudur. Ayarlama ve düzeltmelerin, sadece bir yerde yapılmasından ötürü, paylaşılan bir kütüphane kullanılması geliştirmelerin güvenilirliği ve etkinliğinin artırılmasına yardımcı olur.

Fonksiyonlar paylaşılan bir kütüphane içerisinde gruplandırılmışlardır. Veri tabanı ulaşımı, uygulamanın standart nesnelere yönetimi, farklı parametrelerin atanması gibi işlemlerin yapılmasında kullanılırlar.

Standart İşlemler: Bir ulusal Ofisin prosedürü ve iş akışlarının desteklenmesi için mantıksal ilişkiler, yollar ve istisnalar, Durum Geçiş Diyagramı (STD) tarafından tanımlanmalıdır. STD, CS'nin belirli bir ofis için nasıl işlem yapacağını tanımlayan temel mantıksal iş akış yapısıdır.

Menülerde gösterilen standart işlemler tamamıyla konfigüre edilebilir. Her bir menü işlemi bir isim ve bir kaynakla ilişkilendirilmiştir. Bu kaynak yazılımın sahip olduğu 250 fonksiyonundan biridir.

Belirli bir zamanda, bir marka veya patent başvurusu tek bir yasal durumda olabilir. Bu yasal durum ilgili prosedürlere göre değişim gösterir. Her bir dosyada oluşan değişiklik geçiş olarak isimlendirilmektedir. Bir ticaret markası ve patentin geçerlilik süresi durum geçiş diyagramları ile gösterilmektedir.

CS alışma-zamanı (lite) ve geliştirme sürümleri olarak iki formda bulunmaktadır. Geliştirme sürümünde CS'in tüm kaynak kodlarına ulaşım mümkündür.

2.6 CS'in İhtiyaca Göre Düzenlenmesi

CS'in "development" sürümü geliştirme araçları ile birlikte gelir. CS'in geliştirilmesi ilgililerin geliştirme kurallarını takip etmesinin sağlanmasıyla işbirliği içerisinde yapılabilir. Ulusal Ofisler hem kaynak kodlar hem de detaylı dokümanlar sağlandığından CS'in kendilerine ait sürümlerini geliştirilebilirler.

Eğer geliştirmeler CS fonksiyonelliğini genel anlamda iletliyorsa, EPO bu geliştirmeleri sürüme ilave edebilir. EPO CS'in bir bütün olarak yapısının bozulmaması için katı testler ve kabul rapor standartlarını uygular.

2.7 Ürün Bileşenleri Ve Kapasiteleri

CS endüstriyel mülkiyet ofislerindeki yönetimin desteklenmesi için tasarlanmıştır. Dosyalar, dosyanın yaşam döngüleri, gelen ve giden dokümanlar, EPO ve WIPO ile yapılan elektronik haberleşme, ücretler ve Gazete yayımı ile ilgili bibliyografik verilerin yönetimini sağlar.

Ülkeden ülkeye değişiklik gösteren yasalar, organizasyon vb. farklılıklardan ötürü CS ihtiyaca göre düzenlenebilecek şekilde tasarlanmıştır. CS konfigürasyonunun bazı önemli özellikleri şunlardır:

-ofis organizasyonun gösterimi;özellikle kullanıcı grupları, farklı işlemler ile ilgili kullanıcı hakları, hiyerarşi ve sorumlulukların belirlenmesi,

-farklı doküman tipleriyle ilişkili kurallar ve prosedürler; ücretler, dokümanlar, mektuplar, vade tarihleri, yayınlar vd. işlemler için kişilerin belirlenmesi,

-yerleştirme;kullanılacak dil ve fontun ayarlanması, kullanıcı arayüzünün çevrilmesi vd.

Sistemin konfigüre edilme şekline göre, menüdeki belirli özellikler, belirli kullanıcılara, yetkilendirme, doküman tipi ve durumu göz önüne alınarak görünür olacaktır.

JCS olarak adlandırılan, CS'in Java sürümünün oluşturulması çalışmaları devam etmektedir. CS'in herhangi bir SQL uyumlu ilişkisel veri tabanı (SQL Server, DB2, Oracle) ile uyumlu bir şekilde çalışması böylelikle sağlanacaktır. CS, veri tabanının fiziksel ve mantıksal bütünlüğünün devam ettirilmesi ve kurulumu daha önce yapılmış sürümlerin güncellenmesi çalışmaları devam etmektedir.

2.8 CS ve CS-SOPRANO:

CS'nin Java programlama dilinde tekrar yazımı ile ilgili kontrat Jouve firmasına verilmiştir. Tekrar yazılımın ilk aşaması tamamlanmış ve kabul edilmiştir. CS'in Java dilinde yazılımının ilk aşaması temelde yazılımın kernel'i ve tüm kullanıcı modüllerinin Java'da yazılımını kapsamaktadır. Bu yeni uygulama CS-SOPRANO (Software for Property Rights Administration for National Offices) olarak isimlendirilmektedir.

Kasım 2002 sonunda Jouve S.A. ile yeni bir kontrat imzalanmış olup, bu kontrat Java dilinde CS'in yazılımının tamamlanmasını içermekte ve 01/01/2003 tarihinden itibaren geçerlilik kazanmıştır. Yeni kontrat CS'in tüm modüllerinin Java'da yazılımının tamamlanmasını içermektedir. Yazılımın içerisine EBD dosyalarının yüklenmesini sağlayan SPIRIT, finansal işlemlerde kullanılan Genel Finans Arayüzü (GFI) gibi diğer ürünlerin entegre edilmesi de yeni kontratın şartları arasındadır.

CS-Soprano için Lüksemburg pilot bölge olarak seçilmiştir. 2004 başlarında kurulumun tamamlanması ve çalışır duruma getirilmesi planlanmıştır. FYROM, Kolombiya,

Güney Afrika ve Güney Kıbrıs Yönetimi (DRCOR) CS-Soprano kurulumu için talepleri vardır.

Seviye 1 ile ilgili işlemler tamamlanmış durumdadır. Seviye 2 ile ilgili işlemlerin güncellenmesi ile ilgili çalışmalara devam edilmektedir. Soprano'nun e-Phoenix ile kayıpsız bir arayüzle bağlanması konusunda çalışmalar sürdürülmektedir.

3. EPOSCAN

3.1 Özet

Elektronik ticaretin ön şartlarından biriside bilginin sayısallaştırılmasıdır. Kağıt üzerindeki bilginin sayısallaştırılması tarama işlemi ile gerçekleştirilir. EpoScan kağıt dokümanların elektronik dokümanlar haline çevrilmesinde kullanılan bir epo ürünüdür.

EpoScan ile elde edilen sayısallaştırılmış veri, ePhoenix ve EPO'nun mainframe veri tabanını BNS'de kullanılabilecek niteliklerdedir. Bunu yanında, sistem bağımsız bir taramada yapılabilmektedir.

EpoScan Deskew, Border Removal, Noise Removal, Character Dilation ve Image Scaling gibi modern görüntü iyileştirme fonksiyonlarına sahiptir.

3.2 Giriş

Elektronik ticaret ve elektronik dokümanlar popülerlik kazanmaya devam etmektedir. EPO da son gelişmelerden biriside patent başvurusu, yayını, incelenmesi ve diğer işlemlerin elektronik yönetimini sağlayan bir dizi yazılım ürününden oluşan epoline'nın başlatılmasıdır.

E-ticaretteki bu gelişmelere rağmen, patent dokümanlarının çoğunluğu hala kağıt ortamda bulunmaktadır. EpoScan e-ticaretin ön şartı olan kağıt ortamdaki bilginin elektronik ortamdaki bilgiye dönüştürülmesi işlemini yerine getirir. EpoScan, EPO'nun tarama konusundaki deneyimine dayanmaktadır. EPO, bugüne kadar 250 milyonun üzerinde patent başvurusu ve yayını taramıştır.

3.3 Ürüne Bakış

EpoScan, EPO ve EPO'nun müteahhitlerinden birisi olan Jouve'nin ortak çalışmalarının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Jouvie başlangıçta bir matbaa şirketi iken, şimdi bilgi sistemleri ve bilginin sayısallaştırılması konusunda önde gelen şirketlerden birisi olarak kabul edilmektedir. EPO'nun devasa arşivlerinin taranmasından sorumludur. Yeni yapılmış başvurularının taranması için EPO, doküman ve dosya yönetim sistemi olan ePhoenix ile kullanılan PHOENIX tarama sistemini kullanmaktadır.

EpoScan, Phoenix tarama ve Jouve tarama sistemlerine ait işlevleri bünyesinde birleştirmiştir. Tarama sonuçları ePhoenix ve BNS'nin gereksinimlerini karşılamaktadır. Sistemden bağımsız bir taramada yapılabilmektedir. Bunun bir sonucu olarak, patent dokümanlarının yanında marka dokümanları, faturalar gibi diğer tipte dokümanlarda epoScan kullanılarak sayısallaştırılabilmektedir.

3.4 Ürün Tasarımı

EpoScan, Phoenix taraması gibi bir Windows uygulamasıdır. Visual Basic kullanılarak geliştirilmiştir ve şu an mevcut olan tüm Windows sürümlerinde çalışabilmektedir.

3.4.1 Mimari

Varsayılan konfigürasyon bir tarama istasyonu, kalite güvencesi (QA) için bir istasyon ve bir dosya sunucudan oluşmaktadır. Tarama istasyonu, operatörün, tarayıcıyı ve tarama işlemini kontrol etmesini sağlar. QA istasyonu resimlerin kontrolü ve gerekli ise resim iyileştirmesinin uygulanması için kullanılır.

EpoScan Windows NT kullanan sunucularla test edilmektedir. Ağ sürücüsü olarak kullanılacak sunucu mevcut olduğundan diğer sistemlerde çalışabilmektedir.

Tarama istasyonlarının, QA istasyonlarının ve dosya sunucularının sınırsız sayıda konfigürasyonu yapılabilir. Bunun yanında tüm konfigürasyonun tek bir makinede çalıştırılması da mümkündür.

3.4.2 Donanım Gereksinimleri

Tarama istasyonu için sistem gereksinimleri diğer faktörlerin yanında taraması yapılacak doküman sayısı, arzu edilen çıkış ve doküman kalitesine göre değişmektedir. Normal şartlarda (günde 10.000 sayfa), eğer tarayıcı yeterli güçte ise Pentium III tabanlı bir bilgisayar yeterli olmaktadır. Bununla birlikte, özel durumlarda tarama ünite sayısı ve tarama üniteleri sistem gereksinimleri ayarlanabilir. Çift yüzlü doküman taraması, tarama işleminde resim iyileştirilmesi yapılması gerekli olan durumlarda tek bir Pentium IV işlemci içeren bir makine yeterli olmayabilmektedir.

3.4.3 Pixtran

EpoScan, kısaca Pixtran denilen piksel çevirmelerinin yakalama ortamını içerir. Buna resim teknolojilerinin dahil edilmesiyle, ISIS (Image and Scanner Interface Specification)'ın çözümün bir parçası olması sağlanmıştır. ISIS bir endüstri standardıdır

(ANSI/AIIM MS61-1996). İki yüzün üzerinde yazılım organizasyonu ve üç yüzün üzerinde tarama cihazı ISIS'i desteklemektedir.

Pixtran teknolojileri ikili ve renkli resimlere uygulanabilen farklı işlemler sağlarlar. Bu işlemler veya filtreler okunabilirliği ve kaliteyi arttırmak, dosya boyutlarını azaltmak için kullanılabilir. Bu kalite iyileştirmeleri optik karakter tanıma (OCR) doğruluğunu önemli ölçüde artırır. Minimum miktarda hafıza kullanılarak, resimlerin hızlı analiz ve değiştirilmesine olanak sağlar. Gerçek zaman uygulamalarında, masa üstü tarayıcılar kullanılarak yüksek hızlarda ikili resimlerin iyileştirilebilmesine olanak tanır.

3.5 Ürün Bileşenleri Ve Yetenekleri

EpoScan IP dokümanların elektronik ortamda işlenmesi ve depolanması için bir ön basamaktır. Dokümanların taranması Phoenix, BNS veya diğer doküman işleme sistemlerinin import edebileceği bir formatta yapılabilir. PDF formatında doküman taraması mümkündür. Ayrıca JPEG ve TIFF resim formatları da desteklenmektedir. Sistem çıkışı, resim dosyaları, resim ve indeksler veya CD oluşturulması şeklinde olabilmektedir.

3.6 Konfigürasyon Seçenekleri

EpoScan'nın basit ama güçlü bir arayüze sahip olmasından ötürü kullanımı kolaydır. Kullanıcı erişim hakları ve özellikleri, farklı tarama modları, farklı tipte QA ve resim iyileştirme özellikleri konfigüre edilebilmektedir.

Tarama Modları: Taraması yapılacak her yığın için bir indeks dosyası oluşturulur. Bu indeks hataların tespit edilmesinde kullanılmaktadır. EpoScan bir indeks dosyası kullanan iki farklı tipte tarama sağlar, bunlar:

-stop: Yığın içerisinde bir hataya rastlanıldığı zaman tarama işlemi durdurulur ve kullanıcının müdahale etmesi beklenilir.

-non-stop: Son sayfaya kadar tarama işlemi yapılır. Tarama işleminden sonra otomatik indeksleme işlemi başlatılır ve sonuç indeks dosyası ile karşılaştırılır. Hata olması durumunda operatör hataları düzeltilir veya yığını geri çevirebilir.

Bunların yanında indeks kullanılmayan bir taramada mümkündür. Buna da kontrolsüz mod adı verilir.

QA: Farklı zamanlarda farklı tipte QA ve resim iyileştirme tipleri seçilebilir. Kullanıcı tarafından belirlenen parametreler temel alınarak resim üzerindeki kalite hataları belirlenir. QA tarama veya CD oluşturulması aşamalarında kullanılabilir. Veya yığınlar seçildikten sonra seçilmiş olan yığına QA uygulanabilir.

3.7 Entegrasyon

EpoScan, ePhoenix ile entegre olabilir. Tarama süresince, sayfa ve doküman sayıları ePhoenix tarafından sağlanan indeks bilgileri ile karşılaştırılır. CD'ler oluşturulur ve resimlerin ePhoenix'e transferi ve yasal amaçlar için kullanılır. CD oluşturulmasında, sayfalar ve dokümanlar, taraması yapılan resim sayısının depolanan resim sayısına eşit olduğundan emin olmak için tekrar sayılmaktadır.

4. ONLINE BAŞVURU (DOSYALAMA)

4.1 Giriş

Epoline Online Filing (eOLF) patent başvurularının (EP, PCT ve ulusal) elektronik ortamda, günün herhangi bir zamanı yapılabilmesine olanak sağlayan bir epoline ürünüdür.

EPO, 1999 ortalarından başlayarak EASY olarak bilinen eski disket tabanlı dosyalama sisteminden tüm prosedürler için geçerli olacak online bir sistem üzerine geçiş konusunda çalışmalarına başlamış, çalışmalar üçlü ofislerin üzerinde anlaştığı teknik ve yasal temelleri içeren standartlar göz önüne alınarak devam ettirilmiş ve 08/11/2000 tarihinde İnternet üzerinden ilk online EP başvurusu EPO tarafından alınmıştır. eOLF uygulaması Avrupa'da ki patent organizasyonlarında bulunan değişik niteliklerdeki IT altyapısının bir

parçası olabilecek şekilde dizayn edilmiştir. eOLF client (müşteri) ve server (sunucu) olarak iki kısımdan oluşmaktadır ve farklı konfigürasyonları desteklemektedir.

Sistem üç ana bileşenden oluşmaktadır. Bunlar:

- Başvuru Sahibi Müşteri/Sunucu Bileşeni,
- Kabul Ofisi Sunucusu (EP, PCT ve Ulusal Başvuruları için)
- Doküman Arşivleri, Yasal Sistemler ve Ücret Ödeme Sistemleri için Arayüzler.

4.2 Başvuru Sahibi Müşteri/Sunucu bileşeni

Kabul ofisi tarafından desteklenen her hangi bir prosedürde, başvuru ile ilgili dokümanların hazırlanması, depolanması, elektronik olarak imzalanması ve kabul ofisine sunulması için gerekli işlevleri kullanıcılara sağlar.

Bu amaçla, bu modül, yerel bir veri tabanı, GUI motoru, sunum modülü ve sunucu iş mantığını destekleyen bir sunucu ortamı ile Java uygulamalarını destekleyen bir kullanıcı arayüz istemcilerine sahiptir.

Yerel Veritabanı: Online dosyalamanın bir parçası olarak oluşturulan dokümanların depolanması amacıyla kullanılır. Eklerle birlikte form içerisine girişi yapılan veriler depolanır. Ayrıca kabul ofisinden gönderilen yazılar da bu veri tabanında depolanabilir.

Veri tabanının kullanımı verinin tekrar kullanılabilmesini mümkün kılar. Ulusal prosedürde hazırlanan başvuru dokümanlarındaki bilgiler böylelikle EP ve PCT başvuru evraklarının hazırlanmasında tekrar kullanılabilir.

Başvuru sahipleri, buluş sahipleri, vekiller, ücret tabloları ve diğer prosedüre ait bilgiler veri tabanında depolanabilir .

Standart olarak Sybase veri tabanı sağlanmaktadır. Diğer ODBC uyumlu veri tabanları da kullanılabilir.

GUI Motoru: Zayıf İstemci (Thin client)'lerin farklı platformlarda kullanılabilmesi GUI motorunun kullanımı ile sağlanmıştır. Bu bileşen veri tabanında ekran düzenini ve her bir ekrana uygulanacak mantığı saklama görevini yerine getirir. Tüm ekran düzenleri, kullanıcının ekranla etkileşimi sonucunda yapılacak işlemler ile birlikte GUI motoruna ait veri tabanında depolanır. Bu bilgiler farklı müşteriler (client) tarafından yorumlanır. Böylelikle Windows ve Java müşteri ekranlarında tutarlı bir gösterim elde edilir.

İş Mantık: Epoline ortamına eklenen her bir prosedür için, bu prosedüre eşlik eden bir iş mantığına gereksinim vardır. Bu mantık farklı ulusal ve uluslar arası yasal gerekliliklerin yerine getirilmesiyle ilgili kontrolleri yapar.

Her bir prosedür için, bu prosedüre ait kurallar, sunucuda merkezi olarak kodlanarak depolanır. Zorunlu kurallardan herhangi biri yerine getirilmediğinde kullanıcı kırmızı ikaz ışığı ile uyarılırken, seçenekler GUI'da portakal renkli bayraklar ile kullanıcıya bildirilir. İş mantık modülünün kontrolü sonucu uygun görülen dokümanların gönderilimi yapılabilir.

İş mantık birimi ayrıca belirli bir ofis tarafından kabul edilen imza tip ve diziliminin de kontrolünü yapmaktadır. Örneğin EP prosedürü alfabetik, kopya ve sayısal imzaları kabul etmekte, fakat Fin yasaları sadece sayısal imzaları kabul etmektedir.

Sunum modülü: Online dosyalama için gerekli olan tüm PKI iletim mantığının yürütülmesi işlemlerini yerine getirir. Yerel veri tabanından verilerin alınması, son kontrol için kullanıcıya gösterimi, bir paket içerisinde dokümanların zip formatında depolanması (WAD), kullanıcı akıllı kartı veya Soft Certificate kullanılarak sayısal bir imzanın eklenmesi (s-WAD), kabul ofisi ile SSL oturumunun kurulması, s-WAD'ın kabul ofisine gönderilmesi, s-WAD'ın geçerliliğinin kabul ofisi tarafından doğrulanmasının beklenmesi, kabul ofisinden s-WAD alındısının alımı, XML ve PDF kısımların çıkarılması, PSDF kısımların kullanıcıya gösterimi, XML ve PDF verilerin yerel veri tabanında depolanması bu birimin görevleri arasındadır.

Müşteriler: Tüm müşteriler benzer fonksiyonlar sağlarlar.

Sadece Windows ortamına sahip kullanıcılar için müşterinin Windows işletim sisteminin çalıştırabileceği sürümü üretilmiştir. Win95'den sonraki sürümler için uyumludur.

Java uygulamaları içeren müşteri Windows, OS/2, Macintosh ve Linux üzerinde test edilmiştir. Java Run Time ortamının müşteri üzerinde kurulmuş olması gereklidir. Java appletleri içeren müşteri standart bir tarayıcı içerisinde çalışır. LAN içerisinde http sunucusu kurulumunu gerektirir.

Sunucudaki GUI motoru ile iletişimde müşteriler CORBA (IIOP) kullanırlar. Kurulum paketi içerisine Visibroker dahil edilmiştir.

4.3 Kabul Ofisi Sunucusu (RO Sunucusu)

Kabul ofis (RO) sunucusu online ve CD üzerinde yapılan Annex F standartları ile uyumlu başvuruların kabulü için gerekli işlerin yürütülmesi işlemlerini yapar. Kabul sunucusu, İmza sunucusu, Arka-uç sunucusu, CD ve WAD yükleyici ve monitörden oluşur. HTTPS sunucu, LDAP, RO Sunucu veritabanı, Uygulama Sunucusu ve CDL kontrol edicisini kullanır.

Kabul Sunucusu: Kabul ofisi tarafından desteklenen tüm prosedürler için iş mantık işlemlerini yürütür. Her bir prosedür için; s-WAD üzerindeki sayısal imzanın kontrolü, virus kontrolü, WAD içerisinde dokümanların alınması, ilgili prosedür için tanımlanan XML verisinin ve zorunlu verilmesi gereken eklerin kontrolü, başvuru numarasının verilmesi, alındı tarihinin verilmesi, PDF ve XML formunda alındı için WAD oluşturulması, İmza Sunucusunun uyarılması, imzalanmış alındının başvuru sahibine gönderilmesi, RO sunucusu veritabanının başvuru numarası, alındı tarihi, başvuru sahibinden alınan ve başvuru sahibine gönderilen s-WAD'ları içerecek şekilde güncellenmesi işlemleri yerine getirilir. Son adım olarak veri tabanında yeni başvurunun geri işlemler için hazır olduğunu gösterir bir bayrak işaretlenir.

İmza Sunucusu: Başvuru sahibine gönderilecek WAD hazırlandığında, bu sunucu kabul ofisinin imzasını bu WAD'a eklemesi için uyarılır.

CD ve Wad Yükleyici: RO sunucusu CD üzerinde yapılan başvuruların yapılmasına izin verir. Bu durumda sunucu online dosyalama müşterisi gibi davranır. Alındı bildirimini normal posta yoluyla yapılıır. Alındı tarihi CD'nin alındığı tarihtir.

Bazı ülkeler, başvuruların EPO'ya gönderilmeden önce ulusal güvenlik kontrolünün yapılabilmesini şart koşmaktadırlar. Başvurunun kabul ofisinde alınmasından sonra güvenlik sorumlusu dosyayı kontrol edebilir. Eğer başvuru EPO'ya gönderilmek için uygunsuzsa güvenlik görevlisi bir CD oluşturabilir veya veriyi MQ üzerinden EPO'ya gönderebilir.

Monitor: Yukarıda verilen modüllerin doğru bir şekilde çalışıp çalışmadıkları konusunda otomatik kontroller yapar. Yetkili kullanıcıların kullanabildiği bir arayüz bu modül tarafından sağlanır.

Altyapı: RO sunucusu çalışması için belirli özelliklerde alt yapıya gereksinim vardır. Epoline Win NT/2000 ve AIX için gerekli alt yapıyı sağlamaktadır. Uygulama sunucusu, Veritabanı sunucusu, HTTPS Sunucusu, LDAP ve CDL Kontrol edicisi gerekli olan bileşenlerdir.

Uygulama sunucusu olarak Java tabanlı bir uygulama sunucusu olan IBM WebSphere Advanced Edition kullanılır. Seçiminde, bir çok platformda çalışabilir olması ve EPO'nun standart Java geliştirme ortamı Visual Age ile uyumu olması etkili olmuştur.

Veri Tabanı Sunucusu olarak DB2 kullanılmaktadır. Oracle sürümünün yapılması için çalışmalar sürdürülmektedir. WebSphere, tüm konfigürasyon bilgilerinin DB2 veya Oracle tablolarında depolanmasını gerektirmektedir.

Online dosyalama müşterileri, RO sunucusu ile iletişim için SSL üzerinden http protokolünü kullanmaktadırlar. Kullanılan HTTPS sunucusu Apache'dir. Eğer kullanıcıların yetkilendirilmesi etkinleştirilmişse, HTTPS sunucusu müşteri sertifikalarını SSL oturumu kurulmadan önce kontrol edebilir.

LDAP dizini, kayıtlı kullanıcı sertifikalarını ve RO tarafından kabul edilen CAs'lerden alınan kabul edilmeyen sertifika listelerini tutar.

CRL kontrol edicisi olarak iD2 Servant kullanılmaktadır.

Arka-uç Sunucusu: Yeni başvuruların RO sunucu veritabanından geri-uç sistemlere aktarılmasından sorumludur. Belirli aralıklarla RO sunucu veritabanı yeni bir başvurunun bulunup bulunmadığını anlamak için ilgili bayrağı kontrol eder.

Arka-uç sunucusu, yeni bir başvuru alındığında, s-WAD veri tabanından alınır ve bileşenler ilgili arka-uç birimlere gönderilir.

Var olan sistemler için, arka-uç sunucusu, başvurudan XML verisini alır ve sistem için uygun formata ayrıştırır. Örneğin EPO'nun EPASYS sistemi ve Ortak Yazılım için bu işlem yapılmaktadır. Ayrıştırılan veri ya MQ üzerinden transfer edilir ya da bir ZIP dosyası olarak var olan sistemlerin alması için belirli bir alt dizine yerleştirilir.

Arka-uç sistemler, s-WAD ve içerdiği diğer dokümanları doküman arşivine gönderir. PHOENIX ve J-PHOENIX'te bu işlem Import Manager'in Java API'sı kullanılarak yapılmaktadır. Bir ZIP dosyası doküman arşivi tarafından alınmak üzere belirli bir alt dizine yerleştirilir.

Arka-uç sistemler XML verisinden elde edilen ücretle ilgili bilgileri MQ üzerinden ücret ödeme modülüne yönlendirme özelliğine sahiptir.

4.4 Online Başvuru İşlemleri

eOLF client, başvuru sahibinin patent başvurusunu hazırlayabilmesi için gerekli kelime işlem ve çizim uygulamaları, ve formlarını sağlar. İlgili formlar tamamlandıktan sonra, eOLF müşteri yazılımının bir parçası olan Amyuni PDF Çevirici yazılımı kullanılarak PDF dokümanı olarak depolanır. Bu dokümanlar sıkıştırılır ve paketlenir (WAD). Başvuru sahibi başvurusunu dijital olarak imzalar (S-WAD). İmzalanmış bu dosyalar daha sonra kabul ofisinin eOLF sunucusuna İnternet üzerinden güvenli bir bağlantı ile gönderilir. Gönderilen dosyaya ait olan ve dosya imzalandıktan sonra herhangi bir değiştirmenin olmadığını kontrolü için bir hash kodu kullanılır.

Kabul Ofisinde bulunan eOLF sunucu dosyadaki imzanın geçerliliğini kontrol eder. Eğer sertifika geçerli ise ve iptal edilmemişse, başvuru hatasız bir şekilde hazırlanılmış ise eOLF sunucu bir alındı yazısı oluşturur ve başvuru sahibine gönderir.

Bu yola alternatif olarak, CD-ROM üzerinde başvuru da desteklenmektedir. Bu durumda, eOLF müşteri CD-ROM üzerinde başvurunun yapılması için gerekli araçları sağlar. Bu CD daha sonra posta ile Kabul Ofisine gönderilir. Başvuru tarihi CD'nin Kabul Ofisi tarafından alındığı tarih olarak alınır. Kabul Ofisinde, eOLF CD Yükleyici gönderilen CD'yi sisteme yükleyerek gerekli dosyaları oluşturur. Bu işlemten sonra alındı yazısı normal posta yoluyla başvuru sahibine gönderilir.

4.5 eOLF Client

Ağ kurulumu yapılarak, müşteri birden fazla sayıdaki kullanıcıya bir başvurunun hazırlanması olanağını verir. Başvurunun hazırlanmasındaki farklı görevlerin farklı kullanıcılara verilmesi kolaylıkla yapılabilir. Daha küçük ofisler için tek kullanıcı kurulumu daha etkin bir çözümdür. Yerel veritabanı desteği olan sunucu ortamı GUI motoru, bir sunuş modülü ve bir sunuş mantık modülünden oluşmaktadır. Windows 98 ve daha yüksek sürümleri desteklenmektedir.

4.6 eOLF Server

Sunucu tarafı uygulamaları Java tabanlıdır. Güçlü modüler bir tasarımı vardır ve epoline ürün yelpazesinin bir parçası olacak şekilde tasarlanmıştır. Bu nedenden ötürü, ePhoenix, Ortak Yazılım ve Online Ücret Ödeme gibi diğer epoline ürünleri ile entegre olabilir. Bunun yanında doküman arşivleri, ücret ödeme sistemleri gibi var olan diğer sistemlere de entegre olabilmektedir. Windows 2000 ve IBM AIX işletim sistemleri desteklenmektedir. Diğer işletim sistemlerine adaptasyon mümkündür. Varsayılan veritabanı DB/2'dir, yaygın olan JDBC veritabanları kullanılabilir. Uygulama sunucusu IBM WebSphere'dir.

4.7 Güvenlik

Güvenlik tüm epoline işlemlerinde esas alınır. En yüksek standartları garanti etmek için PKI (Public Key Infrastructure) kullanılır. Aşağıda verilen güvenlik özelliklerine sahiptir:

- Kimlik Denetimi: Tarafların bir diğerini bilmesidir.
- Güvenilirlik: Diğer kişilerin iletilen bilgiyi görememesidir.
- Bütünlük: Gönderilen bilgi ile alınan bilginin aynı olmasıdır.
- Reddedilememe: Her iki tarafın bilginin alındığını kanıtlayabilmesidir.

Başvuruların iletimi 128-bit SSL bağlantısı üzerinden gerçekleştirilmektedir. Yakın bir gelecekte eOLF iletim protokolü WIPO Ek F gereklilikleri ile tam uyumlu hale getirilecektir.

Kullanıcılar PKI ile sağlanan bir sertifika ile tanımlanırlar. Birden fazla sayıda PKI Sertifika Otoriteleri (CA) ve PKI teknolojileri desteklenmektedir. Varsayılan PKI konfigürasyonu CA D-Trust kullanan SmartTrust teknolojisidir. EOLF, LDAP ile entegre haldedir.

WIPO Ek-F standartlarında belirtilen dört imzalama biçimlerinden teks, kopya ve sayısal imzalama tiplerini desteklemektedir. Click-wrap imzaların desteklenmesi konusunda şu an bir çalışma bulunmamaktadır.

5. ePHOENIX

5.1 Özet

Epoline PHOENIX (ePHOENIX), sınai mülkiyetle ilgili evrakın işlenmesi için geliştirilen bir doküman ve dosya yönetim sistemidir. Fiziksel kağıt dosyaların yerini almış ve böylelikle birçok yer kaplayan arşivlere olan ihtiyaç, ve dosyanın getirilip götürülmesi ve yönetilmesi işlemlerinin kaybettiği zaman azaltılmıştır. Kağıt kullanılmayan bir ofis için ilk adım bu ürünle başlatılmış ve IP ile ilgili dokümanların yaşam süreci boyunca üzerindeki işlemlerin etkinliği arttırmış ve maliyeti düşürülmüştür.

ePHOENIX çeşitli amaçlarla yüksek konfigüre edilebilme özelliğine sahiptir. Hali hazırda var olan IT sistemlerinin, organizasyon yapılarının, çalışma prosedürlerinin devam ettirilebilmesine olanak sağlayan arayüz ve araçlara sahiptir. Bunun anlamı minimum geliştirme maliyeti, minimum risk ve kullanıcı kabulüdür.

ePHOENIX Java tabanlı esnek bir sistemdir, geniş bir IT mimarisi ile çalışabilir.

5.2 Giriş

EPO, 1998 yılına kadar patent başvurularının yönetimi için geleneksel kağıt tabanlı sistemleri kullanmaktaydı. Bütün başvurular prosedürel evraklarla birlikte kağıt dosyalar içerisinde muhafaza edilmekteydi. Bu kağıt dosyalar EPO'nun Münih, Lahey ve Berlin'de bulunan arşivlerinde tutulmaktaydı. Yeni alınan dokümanlar ve EPO'nun bilgisayar sistemlerinin ürettikleri dokümanların ilgili dosyalara, organizasyonun bir ucundan diğerine ulaştırılması zorunluluğu vardı. Dokümanların ilgili dosyalara ulaştırılması için, dosyalar çıkartılmakta ve işlemi yapıldıktan sonra tekrar arşive götürülmekteydi. 500,000 nin üzerinde aktif dosya ve her gün eklenen binlerce doküman, harcamaları korkutucu boyutlara ulaştırmıştı.

PHOENIX diye isimlendirilen sistem tüm kağıt dosya ve içeriklerinin elektronik dosyalarla değiştirilmesi için geliştirildi. Bunun sağlayacağı faydalar şunlardır:

- doküman ve dosyaların fiziksel hareketinin durdurulması,
- gerekli arşiv depolama kapasitesinin azaltılması,
- dosyaya yerinden bağımsız olarak anlık ulaşılabilmesi,
- dosyaya birden fazla erişim,
- arttırılmış etkinlik ve sürat,
- online dosyalama ve diğer otomasyon hizmetlerine olanak sağlaması.

PHOENIX şu anda IP ofislerine, özellikle EPC'ye üye ülkelerin patent ofislerinde kullanılabilecek bir olgunluk seviyesine gelmiş bulunmaktadır. Bu organizasyonların farklı IT

mimarisine sahip olmasından ötürü, portatif, Java tabanlı bir versiyon olan ePHOENIX geliştirilmiştir. Böylelikle farklı ortamlar için farklı versiyonlara olan gereksinim ortadan kaldırılmıştır.

5.3 Ürüne Bakış

EPHOENIX, IP ile ilgili dokümanların yönetim işlemleri için geliştirilen bir doküman ve dosya yönetim sistemidir. Özünü, her dosya için dokümanların detayları, geçmişleri, ve diğer bilgiler ile arşivdeki yerlerine bir link sağlayan Dosya Yönetim Sistemi (jDMS) oluşturur. Ayrıca jDMS kullanıcı takımları ve sistemin kendisi hakkında da bilgileri depolar.

Elektronik dokümanlar, büyük dosyaları depolamak ve dokümanları ekranda gösterilebildiği kadar hızlı bir şekilde iş istasyonlarına göndermek için tasarlanan Doküman Arşivinde (jPXI) depolanır.

Kullanıcılar sistem ile Grafıksel Kullanıcı Arayüzü (GUI) ile haberleşirler. Bu arayüz sadece dokümanları değil ayrıca jDMS'den ve diğer dış sistemlerden de gelen bilgileri tek bir pencerede gösterir.

5.4 Ürün Mimarisi

EPHOENIX bir diğerine hizmet sunan bir bileşenler grubu olarak geliştirilmiştir. Her bileşen ihtiyaca göre bağımsız olarak kurulup ve ayarlanabilir. Böylelikle ePHOENIX'in tek bir bütün olarak kullanılabilceği gibi, dağınık sunucu ortamlarında da kullanılabilmesi sağlanır. Java yazılımının taşınabilir olmasından ötürü farklı işletim sistemleri kullanılabilir. Var olan sistemlerin fonksiyonlarına normal olarak devam edilebilmesi için birçok arayüze sahiptir.

Sunum Arayüzü: GUI, farklı GUI bileşenlerinin tek bir desktop penceresinde çalışmasına izin veren bir çerçevedir. Bileşenler dil-bağımsızdır, aynı kod tabanı kullanılarak herhangi bir yerel dili kullanan versiyonu oluşturulabilir. Kolay kurulum, tek logon ve kolay ayarlanabilirlik diğer avantajlarıdır.

ePhoenix Servisleri: Bu orta katman bileşenleri, dışarıdaki servis ve sistemlerden, GUI yoluyla kullanıcıdan ve diğer bu katman bileşenlerinden gelen isteklerin gereklerinin yerine getirilmesi ve yönetimi işlemlerini ele alır. Bu servisler yeni dokümanların alınması, dokümanların yazdırılması ve gönderilmesi, mesajların dağıtımı, GUI da verilerin gösterilmesi için toplanılması gibi işlemleri yerine getirir. Ayrıca, güvenlik/etkilendirme servisleri, bibliyografik ve prosedürel veri için var olan uygulamalar gibi diğer dış IT sistemleri ile etkileşimli çalışır.

Veri depolanması: Veri depolama işlemi iki ayrı veri tabanı sistemi tarafından yerine getirilir. Bunlar; IP dokümanları için jPXI ve bu dokümanlarla ilgili kullanıcı, organizasyon bilgileri ve sistem bilgilerinin depolandığı jDMS'dir.

Dokümanların depolanması için kullanılan jPXI, ilişkili veri tabanı yönetim sistemlerini (RDBMS) kullanır. Birden fazla bilgisayarı içeren dağıntık bir ağ üzerinde çalışacak şekilde tasarlanmıştır. Veriye JDBC sürücüsü kullanılarak ulaşılır. Standart SQL kullanılan birçok veritabanınının kullanılması mümkündür.

JDBC sürücüsünün üzerinde ortak bir sürücü sağlanmaktadır. Bu ortak sürücü diğer bileşenlerin talepte bulunabilmelerini, jPXI arşivinden bilgi ve dokümanları alabilmesini sağlar. WIPO-ST-33, TIFF, PDF gibi birçok dosya formatı desteklenir. BLOB (Binary Large Object) kullanılarak WIPO-ST35, XML ve HTML gibi diğer birçok formattaki bilgi depolanabilmektedir.

JDMS'de dağıntık bir ağ üzerinde çalışacak şekilde tasarlanmıştır. JDMS de jPXI gibi JDBC ve SQL kullanarak farklı RDBMS kullanımına izin verir. Büyük resim dosyalarının depolandığı jPXI'nin aksine jDMS daha küçük veri nesnelerinin depolanması için tasarlanmıştır.

EPHOENIX genel bir ara yüz kullanarak var olan sistemlere bağlanabilir. Ulusal Ofisteki herhangi bir spesifik sistem için bu ara yüzle veri sunucuları geliştirilebilir.

Depolanacak dokümanlar sayfaların taranması, yazıcı akımlarının yakalanması ve çevrilmesi, veya zaten elektronik formda olan bilginin (online dosyalama, doküman değişimi vb.) direk alınması yollarıyla elde edilir.

Tarama yoluyla elde edilen bilgi yüksek çoğunluğu oluşturur, bu nedenden dolayı EPO epoScan yazılımını geliştirmiştir.

5.5 Ürün Yetenekleri

PHOENIX, EPO'da EP ve PCT prosedürlerinde dosyalama, araştırma, inceleme, yayın, itiraz ve temyiz alanlarında resmi ve idari görevlerini tam olarak desteklemektedir. Esnekliğinden ötürü benzer prosedürlerin ele alındığı herhangi bir ortamlarda da kullanılabilir.

EPHOENIX, epoScan kullanılarak taranmış dokümanların, yazıcı akımlarından elde edilen soft-scanned dokümanların, epoline online dosyalama kullanılarak yapılan başvurulara ait dokümanların ve diğer ofisler tarafından elektronik ortamda verilen dokümanların kullanılmasına olanak verir.

Bütün dokümanlar online diskler üzerinde saklanır. Tarama işleminin bir parçası olarak CD-R'lar oluşturulur ve bunlar uzun dönemli yedekleme için kullanılır. Dokümanlar Doküman arşivlerinde (jPXi) ve Dosya Yönetim Sistemi (jDMS)'nde depolanır.

Dağıtım, dokümanın elde edildiği zaman verilen (örneğin dosya numarası ve/veya dosya kodu gibi) bilgiyi esas alır. Sistem bu veriyi bir dizi esnek kurala göre otomatik olarak oluşturur, ve yeni dokümanla ilgili işlemleri yapacak takım veya takım üyesinin posta kutusuna bunu gönderir.

Büyük miktarlardaki veri içerisinde istenilen veriye ulaşılabilme işlemini kolaylaştırmak için jDMS her bir dosya ve koleksiyon veya alt-dosyalar için bir içerikler tablosu (ToC) oluşturur. Kullanıcı bu listedeki unsurları seçerek ilgili dokümana kolaylıkla ulaşabilir.

Dokümanlar akıllı ön bellek mekanizmasının kullanımı ile güçlü bir gösterici kullanılarak kısa sürede görüntülenebilmektedir.

Birçok çıktı seçeneği bulunmaktadır. Tüm dosyanın veya bir kısmının yazdırılması, çift veya tek yönlü çıktı alınması, yerel veya dağıtık yazıcı kullanımı gibi seçenekleri bulunmaktadır. Ayrıca farklı bilgi ve kontrol dokümanları oluşturulabilmektedir.

Dışarıdaki sistemlere ve organizasyonlara ePHOENIX'ten belirli dokümanların CD-R, DVD gibi ortamlarda sağlanması mümkündür. Doküman belirlenmesi ve kullanılacak format ve ortam seçiminde esneklik vardır.

EPHOENIX halihazırda var olan bir IT servisleri (örneğin güvenlikle ilgili, iş prosedürüyle ilgili, bibliyografik veriyle ilgili, yayımla ilgili sistemler) ile birlikte kullanılacağı için, minimum değiştirme ile bu hizmetlerin kullanılmasını sağlayan arayüzler sağlanmaktadır. Arayüzler dört anahtar alanda toplanmaktadır. Bunlar;

-Durum Ekranları kullanılarak var olan sistemlerden elde edilen bibliyografik verinin GUI içerisinde gösterilmesi sağlayan arayüz

-Logon/Güvenlik/Yetkilendirme mekanizmaları sağlayan arayüz

-Mesajların gönderileceği posta kutuları bir dış algoritma ile belirlendiği durumlar için dağıtım sağlayan arayüz

- Ofislerin kendi Java uygulamalarının sunumunu sağlayan arayüz

5.6 ePHOENIX'in Esnekliği

ePHOENIX isimlendirme kuralları, doküman tipi ve eşlik eden prosedürler ve dağıtık mekanizmalar belirtilerek herhangi bir doküman işlem sistemine adapte edilebilir.

Yönetim Aracı GUI bileşeni kullanılarak, her bir kullanıcı için aşağıda verilen özellikleri belirleyebilirler:

Kullanıcılar: Sisteme bağlanacak herkesin kullanıcı kimlik numarasına sahip olması gerekir. Herbir kullanıcı belirli haklarla bir veya daha fazla sayıya takıma atanır.

Takımlar: Ortak bir posta adresine sahip kullanıcılardan oluşan organizasyon birimi. Kullanıcılar farklı rollerle farklı görevleri gerçekleştirmek üzere birden fazla gruba atanabilirler.

Algoritmalar: Takımlar arasında ve daha sonra takım içerisinde üyeler arasında mesajların dağıtımını için kullanılabilir. Örneğin mesajlar IPC sınıfına göre, başvuru numarasına göre dağıtılabilir. Birkaç tane algoritma sistem içerisinde bulunmaktadır, diğer algoritmalar ilave edilebilir.

Prosedürler: IP dokümanları farklı prosedürlerle ilgilidir. EPHOENIX ilgili dokümanların mantıksak olarak gruplanmasını sağlamak üzere bu prosedürlerin tanımlanmasına izin verir. Bunun yanında var olan sistemlerdeki bibliyografik verileri gösteren durum ekranlarının bu prosedürlerle ilişkilendirilmesi sağlanır. Dokümanlar farklı prosedürlerin üyesi olabilirler. Bunun bir sonucu olarak doküman veya dosyaların bir çok örneği oluşturulmaksızın dokümanları içeren mantıksal dosyalar oluşturulabilir.

Doküman Kodları: Her bir dokümana kısa hatırlatıcı bir kod verilir. Doküman kod ve özellikleri sabit değildir, kullanıcı tarafından değiştirilebilir. Ofis isimlendirme kurallarını, kodlarını ve özelliklerini seçmede özgürdür.

5.7 EPHOENIX Kurulumu

EPHOENIX iki kurulum modelini destekler. Bunun anlamı kurulumun tamamının fiziksel olarak Ulusal Ofis de yapılmak zorunda olmamasıdır. EPO ayrıca kurulumu ev sahipliği yapma seçeneğini sunmaktadır. Ulusal Ofisin özel gerekliliklerine, beklenen

dosyalama hacimleri ve ulusal ofisin kapasitesine göre iki uygulama modelinden biri seçilebilir. Bu modeller; tam kurulum ve ev sahipliğidir.

Tam Kurulum: Organizasyon tüm ePHOENIX çözümünü yerel olarak kurar.

Ev Sahipliği: EPO iş mantık yazılımı ve veri tabanlarına ev sahipliği yapar, ulusal ofis tarama işini yerel olarak gerçekleştirir. Sistemin EPO'da bulunan kısmı ulusal ofise münhasır olarak görev yapar. Ulusal ofis sisteme ulaşım için müşteri GUI ara yüzünü ve/veya tarayıcı tabanlı basitleştirilmiş görüntü seçeneğini kullanır. Bu yol IT kaynaklarının kısıtlı ve yerel uyarlamaların sınırlı olduğu yerlerde hızlı ve maliyeti düşük efektif bir çözüm sağlar.

Ulusal yasalar, güvenlik, ve diğer ulusal gereklilikler EPO'nun sistem kısımlarına ev sahipliği yapmasına izin vermeyebilir.

5.8 JPHOENIX

İlk PHOENIX sürümleri OS/2, AIX ve OS/390 platformları üzerinde çalışmaktaydı. EPO'da OS/2 kullanımının bırakılmasıyla, istemci (client) uygulamalarının farklı platformlarda sorunsuz çalışabilmesi amacıyla Java'da yazılması bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu projenin tamamlanmasıyla kendilerine özel donanıma sahip ulusal ofislerde bu ürünün kurulumu ve kullanımı kolaylaştırılmış olacaktır.

JPHOENIX'i oluşturan ana modüller ve bunların fonksiyonları şunlardır:

İndeksleme ve Tarama: Gelen dokümanların JPHOENIX sistemine eklenmesi işlevini yerine getirir. Bu işlem iki aşamada yerine getirilir. İlk aşamada indeksleme denilen bir işlemle, dokümanlar sisteme tanıtılır. Dosya numarası, tarih, sayfa sayıları, başvuru tip bilgileri direkt olarak Dosya Yönetim Sistemine GUI kullanılarak eklenilir. Bu işlem aşamasında Kontrol Kağıtları oluşturulur ve oluşturulan bu kontrol kağıtları tarama işlemine dokümanlarla birlikte alınır.

Tarama ünitesi bağımsız bir Win NT ortamıdır. Dokümanlar oluşturulmuş yığınlar halinde tarama ünitesine alınır. Tarama sistemi Dosya Yönetim Sisteminden yığınla ilgili bilgileri alır. Yığınlar kendilerine eşlik eden kontrol kağıtları ile birlikte tarama ünitelerinde

taranır. Tarama sonucu elde edilen bilgiler karşılaştırma işleminde kullanılır. Tarama sonucu elde edilen resimler bir sunucu üzerinde toplanılır ve CD-R'lar üzerine yazılır. Bu CD-R'lar taranmış dokümanların JPHOENIX'e yüklenmesi için kullanılırlar ve yasal arşivi oluştururlar.

Doküman Alma/Verme Yöneticisi: Bu alt sistem yeni dokümanların sisteme alınması ve sistemdeki bilgilerin dışarıdaki partilere verilmesi ile ilgili işlemlerden sorumludur. Dokümanlar CD-R kullanımı ile tarama ünitesinden, dışarıdaki var olan sistemlerin çıktılarında veya online dosyalamadan gelebilir. Resim bilgisi ve ilgili kontrol bilgileri okunur, öncelik sıraları belirlenir ve resimlerin PXI'a kopyalanması ve kullanıcı posta kutularına mesaj dağıtım işlemleri yapılır.

Grafiksel Kullanıcı Arayüzü (GUI): GUI kullanıcılara JPHOENIX sistemi ile iletişimde bulunabilmelerini sağlayan iş istasyonları üzerinde çalışan bir yazılımdır. Kağıt dosyalarda olduğu gibi patent başvuru evrakının benzer bir gösterimi ekran üzerinde yapılır. Ekranın bir yarısı dokümanların resimlerini gösterirken, diğer yarısı dosya ile ilgili bibliyografik ve prosedürel bilgilerinin gösterimi yapılır. Böylelikle kullanıcının dosyanın durumunu kolaylıkla anlaması ve başvuru unsurları arasında zahmetsizce geçiş yapabilmesine olanak sağlanır. GUI, Dosya Yönetim Sistemi, Var olan Sistemler, ve Doküman Arşivinden aldığı bilgilerin bir araya getirilip kullanıcıya sunulduğu bir arayüzdür.

Yazdırma: Anahtar dokümanların kağıt çıktısının alınması ekran üzerinde yapılamayan prosedürel işlemler için gerekliliktir. Araştırma, inceleme vd. tutanakları ile posta bildirimleri kağıt kullanılarak yapılmaktadır. Yazdırma sistemi sadece kağıt çıktısı vermez, bunun yanında "softscanning" denilen bir yöntemin kullanımı ile direk resimler de oluşturulabilir. Bu işlemde çıkış sahte bir yazıcıya yönlendirilir, burada durdurulur ve resme çevrilir. Bu tarama işlemi için harcanacak zaman ve çabayı azalttığı gibi oluşturulan resimlerin çıktısı alınan dokümanla aynı olması sonucunu doğurur.

Varolan Sistem Arayüzleri: JPHOENIX sistemi patent verme prosedürü işlemlerini yönetmez. Bu görev EPO veya ulusal ofiste var olan diğer sistemlerin sorumluluğundadır. Tarihler, isimler, adresler, ücretler vd. dinamik bilgi ve bu bilgileri kullanan diğer programlar bu diğer var olan sistemlerin kontrolündedir. JPHOENIX programları bu sistemleri sorgular ve kullanıcı arayüzünde gösterilmek ve kullanıcılar arasında mesaj dağıtım yapmak üzere

bilgi toplar. Bu sistemlerin yazı, uyarı, bilgi olarak çıkış ürettiklerinde, bu çıktılar mesaj olarak yada “softscanning” işleminden geçirilip resim olarak JPHOENIX’e bildirilir.

Dosya Yönetim Sistemi (DMS) : Elektronik dosyaların içerikleri ile ilgili tüm bilgilerin içinde tutulduğu bir havuzdur. DMS her bir dosya için gelen her evrakın tarih, sayı, sayfa sayısı, durumu gibi detayları içeren bir İçerik Tablosu (ToC) oluşturur. Dosyaların geçmişleri ile ilgili dosya üzerinde işlem yapanlar, eklenen bilgiler vd. bilgilerde burada tutulur.

Doküman Arşivi (PXI): Elektronik dosyaların içerikleri WIPO ST33, PDF, XML, BLOBs. vd. farklı formatlarda diskler üzerinde depolanır, yasal kopyalar CD-R üzerinde depo edilir.

6. DEĞİŞİM YÖNETİM PROSEDÜRÜ

Ulusal Ofisler ve EPO tarafından problem rapor edilmesi ve değişim taleplerinin değerlendirilmesi ve sunulması konusunda teklif niteliğinde bir doküman olan Değişim Yönetim prosedürünün ilk taslağı Eylül 2002’de sunulmuştur. Bu prosedürle halihazırda ele alınan yazılım ürünleri; eOLF, Phoenix ve Online dosya incelemidir. Birkaç ofis tarafından görüş sunulmuş olup bunun sonucunda CA/T 13/03 dokümanı oluşturulmuştur. Teklif edilen bu prosedürün uygulanması Nisan 2003 tarihli Teknik Bilgi Çalışma Grubu Toplantısı ve Ad-Hoc epoline Çalışma Grubu toplantısında kabul edilmiştir.

Bu prosedüre göre, son kullanıcılar değişim talep veya problem raporlarını ulusal ofis yerel yardım masaları veya epoline müşteri servis yardım masalarına bildirebilirler. Ulusal Ofis yerel yardım masalarına gelen talepler değerlendirilir, problem veya bir değişiklik talebi olup olmamasına göre değişik işlemlere tabi tutulur. Gelen problem bildirimleri gerekli bilgilerin verilmesi ile çözülmeye çalışılır. Eğer gelen talep sistemde bir değişikliğin yapılmasını gerektiriyorsa yardım masası değişiklik talepleri ve hatalar arasında bir ayırım yapmak zorundadır. Hatalar bir Problem Raporu (PR), değişikliklerde bir değişim raporu (CR) olarak rapor edilirler. Problem raporları (PR) derhal Durum İzleme Sistemine (CTS) gönderilir. Değişim talepleri bir Ulusal Ofis yerel kullanıcı grubuna gönderilir. Bu grup ulusal

ofis adına değişim taleplerini yapmaya yetkilidir. Değişim talepleri kategorize edilir ve CTS'ye gönderilir.

Epoline Müşteri servisi, EPO dışındaki kullanıcıların problemlerini gerekli bilgiyi vererek çözmeye çalışır. Ulusal Ofis yerel yardım masalarında olduğu gibi epoline Müşteri Servisi değişim talebi ve problem raporu arasında bir ayırım yapmak zorundadır. Problem rapor ve değişim talepleri CTS'ye uygun formatta sunulur.

Ulusal Ofis yerel yardım masaları ve epoline Müşteri servisinden başka değişim talep ve problem raporlarını CTS'ye sunmaya yetkili üç grup daha vardır: TecNo, Geliştirme Takımı ve EPO son kullanıcıları.

Ayrıca, Tivoli Hizmet Masasına (TSD) rapor edilen problem raporlarını içeren durumlar elektronik postalar olarak CTS'ye iletilir.

Ürün Yöneticisi CTS aracılığı ile iletilen tüm problem raporlarını alır. Alınan tüm raporlar değerlendirilir. Değişiklik sonucu etkilenebilecek diğer ürünlerle ilgili sorumlu tüm kişilerle iletişimde bulunmaktan Ürün Yöneticisi sorumludur. Rapor edilen problem aslında bir değişiklik talebi ise tipini değiştirir ve CTS'ye tekrar gönderir. Problemleri öncelik sırasına koyar ve geliştirme takımı elemanlarına çözülmek üzere gönderir.

Değişim talepleri de CTS aracılığı ile Ürün yöneticisi tarafından alınır. Alınan tüm raporlar değerlendirilir. İlgili sorumlu kişiler bilgilendirilir. Eğer talep edilen değişiklik aslında bir problem ise tipi değiştirilip tekrar CTS'ye sunulur. Değerlendirmesini yapmayı müteakip CTS aracılığı ile bunu öncelikli gruba bildirir. Öncelikli Grup Ürün yöneticisinin değerlendirmelerini dikkate alarak bir taslak plan oluşturur. Değişim taleplerini reddedebilir veya plan üzerinde öncelikli işlere karar verebilir. Daha sonra planı Ulusal Ofis Odak Grubuna sunar. Ulusal Ofis Odak Grubu önerilen planı gözden geçirir ve detayları tartışır. Plan üzerinde değişiklik teklifinde bulunabilir. Öncelikli Grup yapılan önerilen tekliflerin taslak plana dahil edilip edilmemesi konusunda karar verebilir. Teknik Bilgi Çalışma Grubunda her bir plan sunulur. Geliştirme Takımının planı uygulayabilmesi için Teknik Bilgi Çalışma Grubunun planı kabul etmesi gereklidir.

Kalite Güvence Yöneticisi (QA), Değişim Yönetim Prosedürünün kullanımının kontrol edilmesinden sorumludur. Prosedürle ilgili şikayetler olması durumunda, bu şikayet ve uygunsuzluklar ilgili taraflarla tartışılır. Bir çözümün bulunamaması durumunda QA Yöneticisi problemin çözümü için sorumluluğu üzerine alır.

7. EPOLİNE KURULUM METODU

7.1 Özet

Epoline Kurulum Metodu (eIBP), epoline ürünlerinin ulusal ofislerde kurulumu için geliştirilmiş bir proje yönetim metodudur. Projelerin uygulanması sırasında kullanılacak araçlar, belirli projeler için kılavuzlar ve seminerlerden oluşur. Bu metotla EPO'nun epoline ürünlerinin kurulumu projelerinde kazandığı deneyimini üye ülke ulusal ofislerine aktarımı amaçlanmaktadır.

7.2 EIBP

Son yıllarda, EPO ulusal ofislerin patente ilgili evrakın elektronik olarak işlenebilmesini ve yönetimini sağlayan epoline ürünlerini geliştirmektedir. EPO bu elektronik çözümlerin ulusal ofislerde kurulumunda daha önceki ofis kurulumlarında elde edilen tecrübelerini paylaşmak istemektedir.

Epoline ürünlerinin bir ya da ikisinin kurulumu, kurulumun yapıldığı ofiste iş-kritik işlemlerin yapılma tarzının değiştirilmesi anlamına gelmektedir. Genellikle organizasyonda büyük değişikliklere gidilmesi gerekmektedir. İşin yapılma yollarındaki bu değişikliklerin planlanmasında kişi ve ofislerin desteklenmesi gerekmektedir. Dikkatli planlama ve iletişim risk, beklenti ve organizasyonun asıl işlemlerinin yapılmasının sağlanmasında anahtar kelimelerdir.

Her ulusal ofisin farklı bir organizasyon yapısı ve bu farklı yapıda, epoline ürünlerinin farklı etkileri olsada, ulusal ofislerde epoline ürünlerinin kurulum projelerinde birçok benzerlikler bulunmaktadır. Kurulumda, ulusal ofis tarafında son kullanıcılar, IT bölümü, müşteri servisleri, iş yöneticisi vd. farklı kısımlar yer alır. EPO tarafında ürün grubu, eğitimler ve proje yöneticileri kurulumda görev alırlar. Tüm kurulum projelerinde EPO ve ulusal ofis taraflarında ilgili kişiler arasındaki iletişim en önemli başarı faktörleri arasındadır. Kurulumun yerel yönetimi ve bilinçli yönetim, ilgili epoline ürününün kurulumu ile gelece olan değişikliklerin hızlı bir şekilde kabulünü sağlayacaktır.

Farklı ulusal ofislerde epoline ürünlerinin kurulumunun desteklenmesinin zorlukları vardır. EPO farklı ortamlarda kullanılacak, geliştirilmiş bulunan ve geliştirilmesi süren yazılım çözümlerinin sağlanması görevini üzerine almıştır. Geliştirilen yeni projelerde esneklik ve bütünlük önemli hedefler arasındadır. Ulusal ofislerde epoline ürünlerinin kurulumu konusunda artan destek talepleri karşısında, EPO ulusal ofis destek timini oluşturmuştur. Bu tim ulusal ofis ve EPO arasındaki epoline ürünleri hakkındaki iletişimin organize edilmesi görevini üstlenmiştir.

Ulusal ofislerin EPO'nun önceki tarihli kurulumlardan kazanılan deneyimlerinden faydalanabilmesi için epoline ürünleri için bir kurulum metodu (eIBP) geliştirilmiştir. EIBP şablonlar, kontrol listeleri, planlama dokümanları vd. gibi proje yönetim araçlarını içeren bir araç kiti ve metodun anlatıldığı eğitim materyallerinden oluşur. EPO bu metodu ulusal ofis proje üyeleri için yapılan seminerlerle desteklemektedir.

EIBP genel olarak standart proje yönetim metodlarına dayanır. Ayarlamalar ve modifikasyonlar, ulusal ofislerdeki epoline ürünlerinin kurulumu düşünülerek yapılmıştır.

Metot boyunca takip edilecek bazı ilkeler şunlardır:

- Her bir kurulum için beş safhalık çalışma çerçevesi oluşturulur.
- Her bir safhada temel ilgi alanları belirlenir.
- Projenin her bir safhasında ihtiyaç duyulacak araçlar belirlenir.
- Her bir safha ürünlerin teslimatı ile sonuçlanır.
- Proje başarısının temeli, ilgililer tarafından yapılması gerekenlerin, sorumluluklarının açık ve net olmasıdır.

-Her bir safha bir sonraki safhaya geçmeden önce tamamlanmalıdır.

7.3 Uygulama Matrisi

Uygulama matrisi, safhalar ve ilgi alanları arasındaki ilişkiler, yapılması gereken işlemler, safhalarını destekleyen araçlar, ve teslim edilecekler ve her bir safha için yükümlülükleri göz önünde canlandırmaya yardımcı olmak üzere hazırlanan bir tablodur.

7.4 Safhalar

Her bir kurulum projesi için beş safha tanımlanmıştır. Her bir safhanın ulaşması gereken kendi hedefi vardır. Bir çok durumda bu safhalar alt safhalara bölünmüştür. Her bir kurulum için bu beş safha belirlenmelidir. Bu safhalar sıralı olmak zorunda değildirler. Yerel kurulum stratejisine bağlı olarak proje başka paralel projelere ayrılabilir ya da bazı safhalar tekrar edilebilir veya tekrarlanabilir.

Safha 1: Hazırlık

Bu safhanın amaçları:

- Ürün bilgisinin toplanılması ve ürünün seçimi
- Projenin içerdiği sorumluluklara ve kurulumla bağlılık
- Projenin organizasyonu.

Bu safhanın en önemli çıktısı Proje Başlatım Dokümanıdır (PID). Bu doküman projenin çerçevesini belirler ve hedefler, kapsam, proje organizasyonu, personel, finans ve diğer kaynakların planlanması ile ilgili bilgileri içerir.

Safha 2: Analiz, Tasarım ve organizasyon

Bir çok durumda, kurulum öncesi ürün ve organizasyon ihtiyaçlarında bazı adaptasyonların yapılması gerekir. Bu fazda gerekli değişikliklerin belirlenebilmesi için hem

organizasyon hem de ürün analiz edilir. Bu analiz aşaması ürün ve kılavuzlarının çevirisin yapılmasını gerektirebilir. Yerel ürün desteği için yardım masası kurulumu, organizasyona ve ürün değişiklikleri için testler tanımlanması ve projenin geri kalanı için başarı kriterlerinin belirlenmesi bu sayfaya ait diğer işlemlerdir.

Safha 3: Kurulum, Yapılandırma ve Test

Ürün donanımı ve yazılımının kurulumundan sonra, ulusal ofisin ihtiyaçlarına göre ilgili yapılandırma yapılır. Organizasyon bileşenleri (sorumlu personel, iş metotları) ve ulusal ofislerdeki ürünlerin fonksiyonlarının testleri yapılır. Ürüne bağlı olarak test işlemleri bir kaç aşamada yapılabilir.

Safha 4: Uygulama

Bu safhada nihai kullanıcılar, sistem içinde servisler ve destek elemanları eğitime tabi tutulur. Kontrol listelerinin kullanımı ile organizasyon ve sistem üzerinde son bir kontrol yapılır. Yeni sistem ve işlemsel değişiklikler ürüne dahil edilir. Servisler ve yardımcı elemanların görevleri belirlenir.

Safha 5: Yerleştirme

Bu son safhada projenin tümü değerlendirilir. Geri besleme eIBP'nin iyileştirilmesi için kullanılır. Problemler çözülür ve değişim talepleri ele alınır. En son aşamada ise proje üyeleri görevlerinden alınır ve görevleri organizasyon personeline devredilir.

7.5 eIBP nin teslimi

eIBP üç parça dan oluşur:

1) eIBP araçkiti

Ulusal ofislerde kullanılan araçların çoğu eIBP araçkiti içinde bulunmaktadır. Bu araçlar hem ulusal ofisler için hem de EPO için planlama şablonlarını içermektedir. Aynı zamanda kontrol listeleri, formlar, şablonlar da sağlanmaktadır.

2) eIBP manueli

Bu metodun kullanımını tarif eder. Proje organizasyonunu, iletişimi ve de işbirliğini organize etmek için yollar önerilir ve araçkitinin kullanımı tanımlanır.

3) eIBP çalışma ünitesi

Ulusal ofis, eIBP'i kullanarak bir veya birkaç epoline ürününü kurmayı planladığı zaman, EPO projede yer alanlar için bir çalışma ünitesi sağlar. Çalışma ünitesinin ilk vereceği eIBP eğitimidir. Projede yer alanlar yöneticinin desteğiyle kendi ihtiyaçları doğrultusunda metodu uygulamaya başlarlar.

EIBP'nin modülerliği: EIBP modüler olması nedeniyle, belirli epoline ürünlerine diğer muhtemel modüllerin adaptesi kolaylaştırılmıştır. Yerel kurumlar farklılıklar gösterdiğinden eIBP metodu her bir ofis için 100% aynı değildir. Yerel duruma uygun modüllerin adapte edilmesi ve kullanımı mümkündür.

Standart eIBP araç kiti tüm epoline ürünleri kullanılabilir. Bununla birlikte, bazı ürün ve projelerin özel gereksinimleri vardır. Bu gibi durumlarda jenerik araçlara uygulamanın gereksinimlerini karşılayacak adaptasyonlar yapılır.

EIBP'nin geliştirilmesi devam eden bir süreçtir. Her bir kurum projesi incelenmekte ve metod devamlı surette geliştirilmeye devam edilmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMA VE DOKÜMANTASYON İLE İLGİLİ ÜRÜN VE HİZMETLER

1. VERİTABANI ÜRÜNLERİ

Veritabanı ürünleri DOC_DB, BACON CAPTURE, OCR Çevrim, FIRST PAGE ve DCMS içerisinde gruplandırılmaktadır. EPO'nun ana veri tabanı olan DOC_DB patent doküman koleksiyonlarının bibliyografik bilgilerini içerir. Patent ailelerinin oluşturulmasını kolaylaştırır, böylelikle otomatik sınıflandırma mümkün olmaktadır.

1.1 DOC_DB

Patent ailelerinin (Patent Family) oluşturulmasını sağlayan, böylelikle ilgili dokümanların otomatik sınıflandırılmasına olanak sağlayan dokümantasyon veri tabanıdır. Araştırma doküman listelerinin oluşturulmasında sınıflara ait semboller kullanılmaktadır. 1989 yılında kurulmuştur. SINBAD projesi ile DOC_DB ve Viyana şubesindeki bilgisayarda çalıştırılan Bibliyografik/Aile Veritabanı (INPFIL) birleştirilmiştir. EPOQUE kullanımıyla karşılaştırıldığında DOC_DB fazla kullanılmamaktadır.

1.2 EPOQUE

Elektronik araştırma yapılabilmesini sağlayan bir uygulamalar bütünüdür. (EPOQUE/BNS bölümüne bakınız.)

1.3 BACON CAPTURE

Facsimile modda dokümanların taranması ve arşivlenmesi amacıyla geliştirilmiştir. (EPOQUE/BNS bölümüne bakınız.)

1.4 OCR ÇEVİRİM

BACON capture ile oluşturulan facsimile koddaki dokümanların karakter kodlu hale çevrilmesi, böylelikle bu dokümanların EPOQUE içinde online olarak sorgulanabilmesini sağlamak üzere geliştirilmiştir.

1.5 FIRST PAGE

Patent dokümanlarının ilk sayfa resimlerinin ve üye ülke dilinde yazılmış özetlerin İngilizce çevirilerini içeren resim koleksiyonlarının sağlanması için geliştirilmiştir.

1.6 DCMS (Data Collection Management System)

DOC_DB'de depolanan patent dokümanları sadece kağıt doküman halinde bulunmaktaydı. CD_R koleksiyonları sonra üretilmeye başlandı. Bu koleksiyonların yönetiminin desteklenmesi için DCMS sistemi geliştirilmiştir.

2. EPOQUE-BNS

2.1 Özet

EPOQUE-BNS, EPO içerisinde ve EPO dışında bulunan bir grup veritabanından oluşmuş, güçlü bir sorgulama ve gösterim sistemine sahip, uzmanların gereksinim duyacakları araştırma ve inceleme bilgilerini sağlayan uygulamalar grubunun bir parçasıdır.

Kağıt dokümanlar üzerinde yapılan araştırma, zamanla tamamen elektronik ortamda yapılan araştırma ile değiştirilecektir. EPOQUE-BNS kağıtsız-ofis için bir basamak oluşturmaktadır.

EPOQUE-BNS tek bir sorgu ile birçok veritabanında sorgulama yapmaya imkan sağlayan güçlü bir ara yüze sahiptir. Sorgulama sonuçlarının görüntülenmesi milisaniyeler içerisinde yapılabilmekte, istenirse sorgu cümleleri depolanıp daha sonra ihtiyaç durumunda tekrar kullanılabilir.

EPOQUE-BNS araştırma sonuçlarını kullanarak yerel veritabanı oluşturmaya izin vermektedir.

2.2 Giriş

Bir patent araştırmasının yapılabilmesi için, uzmanların bir doküman koleksiyonuna ve bunların içerdiği bilgiye ulaşım yollarına sahip olması gerekir. Geçmişte temel araştırma aracı sistematik bir şekilde sınıflandırılmış olan, kağıt ortamdaki patent dokümanları koleksiyonuydu. Dokümanların arşivlenmesi ve getirilmesi, işlemlerinin planlanması ve pratiğe dökülmesi birçok zaman alıyor ve çaba gerektiriyordu.

Patent dokümanlarının taranmış resimleri, bunların meta dataları ve karakter kodlu verinin elektronik olarak depolanmaya başlanması ile bu işlemlerin etkinliği büyük oranda arttırılmıştır. Böylelikle elektronik veritabanları oluşturulmuş ve ilgili görüntüler anında elde edilebilir olmuştur. Aynı anda birden fazla sayıda kişi tarafından ulaşılamayan dosyalar, aynı anda birçok kişi tarafından ulaşılabilir hale getirilmesi sağlanmıştır.

Aşılması gereken son engel; farklı yerlerde bulunan farklı veritabanlarında depolanmış bulunan bilgiler üzerine yapılan araştırma etkinliğinin arttırılması olmuştur. İnceleme uzmanları araştırma konularında tüm bilgilere ulaşabilmek için bir çok sayıda veritabanında araştırma yapmak zorundaydı.

EPOQUE-BNS (EPO QUERy-Bacon Numerical System) tüm araştırma kaynaklarına bir portal sunar. Böylelikle tek bir sorgu cümlesi ile birçok veritabanından elde edilen sonuçlara ulaşım sağlanır.

EPOQUE-BNS kullanımı araştırma raporunun kalitesi ve bunu gerçekleştirmek için gerekli olan zamanı önemli ölçüde iyileştirir.

2.3 Ürüne Genel Bakış

EPOQUE-BNS teknik ve bilimsel dokümanlar ile Ofisin karakter kodlu ve taranmış resim formatında olan araştırma dosyalarına online ulaşım sağlar. Yetmişin üzerindeki veritabanında depolanmış devasa bilgi kümesi kullanılmaktadır. Bunun içerisinde EPO'nun kendi içerisinde bulunan veritabanları olduğu gibi İnternet üzerindeki diğer birçok veritabanı da bulunmaktadır.

BNS 60 milyonun üzerinde taranmış doküman koleksiyonuna online erişim veren dev bir doküman sunucusudur. BACON CAPTURE projesi kapsamında elde edilen patent ve patent olmayan literatürünün, veri değişimi ve satın alınarak elde edilen veriye ulaşım sağlar. 1999 yılında teyplerden disklere taşınması gerçekleştirilmiş, böylelikle online bir sistem olabilmesi için ilk zorunluluk yerine getirilmiştir.

EPOQUE, tek bir sorguyu kullanarak birçok kaynağa ulaşım sağlayan güçlü bir sorgulama sistemidir. Bu sorgu otomatik olarak kaynağın format ve diline çevrilmektedir.

Sonuçlar Ulusal Ofisteki mevcut teknolojiye de bağlı olarak saniyeler içerisinde geri dönmektedir. EPOQUE Java tabanlı bir gözlemciyle beraber gelmektedir. EPOQUE, jViewer adında kullanıcının teks ve resimler arasında kolaylıkla anahtarlama yapabilmesi için geliştirilen Java tabanlı bir izleyiciye sahiptir. Jviewer kullanıcıya bir doküman içerisinde gezmesine, bir resim ve ilgili yazı arasında hareket etmesine, aynı resme işaret eden diğer yazı kısmına geçebilmesi, daha sonra gelen resmi göstermesi gibi özelliklere sahiptir.

2.4 Ürün Mimarisi

BNS, Infotel tarafından geliştirilmiştir. Başlangıçta manyetik kartuş robotları başlıca depolama ortamı olarak kullanılmaktaydı. Bununla birlikte, son zamanlarda, bu robotlar manyetik diskler ile değiştirilmektedir. Manyetik disklerin kullanılması aranan dokümanlara ulaşım hızını arttırmıştır.

Kullanıcılar şu anda 20 terabaytlık bilgiye online olarak ulaşım hakkına sahiptirler. Diğer tüm EPO siteleri (Münih, Berlin ve Viyana) Lahey deki mainframe'e diğer tüm patent ofislerin de olduğu gibi yüksek kapasiteli kiralık hatlar üzerinden bağlıdır.

EPOQUE, Questel Bertelsmann konsorsiyumu tarafından EPO'nun belirlediği şartlarına uygun bir şekilde oluşturuldu. Güçlü standart bir sorgulama dili kullanılarak, bir uzman, EPO'nun içerisinde bulunan veritabanları içerisindeki herhangi bir kayıt, doküman veya doküman parçasına ulaşabilir. Geliştirilmiş arayüz maksimum araştırma esnekliği sunar, ve EPOQUE jViewer kullanılarak ilişkili bir grup dokümana ulaşmaya ve analiz etmeye imkan verir.

EPOQUE-BNS'e güçlü bir iş istasyonu üzerine kurulan bir müşteri ile ulaşım sağlanabilir.

2.5 Ürün Uygulaması Ve Bileşenleri

EPOQUE kullanılarak bir teks araştırması 41 milyon üzerindeki patent dokümanı ve Japon ve Rus özet bilgileri üzerinde gerçekleştirilir. Her yıl bir milyon üzerinde yeni doküman bu büyük koleksiyona eklenmektedir, ve 500.000'in üzerinde doküman yeni teknik alanlarda tekrar sınıflandırılmaktadır.

Patent-olmayan literatür (NPL) araştırılmasında kullanılan bilgi kaynaklarından bazıları şunlardır:

- INSPEC, FSTA, COMPENDEX, MEDLINE, BIOSIS ve EMBASE gibi lisanslı özet veritabanlarının kopyaları,

- dışarıdaki veritabanlarında teks ve kimyasal yapı araştırması,
- kağıt ortamda IEE, IEEE, Elsevier Science Publishers ve AIP tarafından sunulan magazinler ve bunların taranmış resimlerini içeren dört adet tam-teks veritabanları,
- IBM Technical Disclosure Bulletin'e ait tam teks ve ilişkili resimleri ile birtakım alanlardaki 1980 veya 1989'lardan başlayarak EPO uzmanları tarafından sınıflandırılan makalelerim tam taranmış resimleri. EPO bunların yanında diğer yayıncılarla da bağlantı halindedir. Bunun yanında yerel veritabanları da oluşturulabilmektedir.

Bazı şirketler bazı buluşları için patent başvurusu yapmama yolunu seçmektedirler. Bunun yerine, önceki tekniği oluşturmak için bu buluşları hakkında yayınlar yapmaktadırlar. Böylelikle rakip firmaların bu konularda patent başvurusu yapmalarının önüne geçmektedirler. Bu tip yayınları, ya kendileri yayınlamakta ya da IP.COM gibi bu işe adanmış İnternet sitelerinde yayınlamaktadırlar. Önceki teknik araştırmasında önemli olabilecek bu bilgilerin elde edilmesi ile ilgili çalışmalar yapılmaktadır. Bu bağlamda, Siemens, Alcatel, Xerox, IP.COM gibi firma ve site yayınlarından elektronik formatta bilgi toplanmaktadır.

EPOQUE ile kullanılacak, yaklaşık 4000 dokümanı içeren XPMISC diye isimlendirilen küçük bir veri tabanı oluşturulmuştur. Telif hakkı istenilmeyen bu veri tabanındaki bilgiler Siemens, Alcatel firmalarından elde edilen yayınlardan ve ses tanıma konusundaki konferans tutanaklarından oluşmaktadır. EPO bu veri tabanının ulusal ofislerin kullanımına açmak niyetindedir.

Bu veritabanlarının hepsinde bir boolean araştırma yapılabilmektedir. Çapraz dosya araması, yakınlık araştırması ve benzeri farklı bir çok seçeneğe sahiptir. Bir sorgu cümlesi belirlendikten sonra mainframe'de tekrar kullanılmak üzere depolanabilmektedir. Böylelikle sık kullanılan ve/veya kompleks sorguların tekrar yazılması zorunluluğu ortadan kaldırılmış olmaktadır.

Bir dizi doküman sıralandıktan sonra, uzman bunları ekran üzerinde görebilmekte ve herhangi birine sıralı olmayan bir düzende ulaşabilmektedir. Uzman, dokümanların içerisinde, dokümanlar arasında, yazı ve resimler arasında, belirli paragraflar arasında hareket edebilmektedir. Grafiklerde aynı zamanda ekranda gösterilmektedir.

Kullanıcı belirli kelime ve ifadelerin pasajlar içerisinde koyu olarak gösterebilmekte böylelikle dokümandaki ilgili olduğu kısımları daha iyi takip edebilmektedir.

EPOQUE erişim motoru yazılımını geliştirilmesi çalışmaları sürdürülmektedir. Ana bilgisayarlar da kullanılan işletim sistemleri (OS/390, CICS/TS) ile uyumlu olarak çalışabilmesinin sağlanması dışında, daha uygun bir araştırma ortamının hazırlanması ve artan sayıda kullanımla başa çıkabilme ve yapılan araştırmaların kompleksliğiyle başa çıkabilmesinin sağlanması için yeni sürümlerin çıkarılması çalışmalarını sürdürülmektedir.

EPOQUE erişim sistemine iki adet yeni bilimsel özet veri tabanı yüklenmiştir. Bunlar; 13 milyondan fazla dokümanın sunulduğu US Ulusal Tıp Kütüphanesi MEDLINE ve 9,3 milyon kayda sahip EMBASE veri tabanlarıdır.

2002 yılı sonu itibarıyla 74 adet EPOQUE araştırma veri tabanları 153 milyondan fazla dokümanı içermektedir. Patent literatürü için, bu koleksiyon 12 milyondan fazla İngilizce özete sahip ve 11,4 milyondan fazla tamamı yazı olan 42,3 milyon patente ve patent başvurusuna araştırma yapılabilmesine olanak sağlamaktadır. Bunun yanında 48,5 milyon özet ve bibliyografik veri bilimsel ve teknik literatür alanında bulunmaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

PATENT BİLGİSİ İLE İLGİLİ ÜRÜN VE HİZMETLER

1. ESPACENET

1.1 Özet

Espacenet, EPO tarafından sağlanan İnternet üzerinde hizmet veren, resmi olarak Ekim 1998 yılında başlatılmış ücretsiz patent bilgisinin sağlandığı bir hizmetidir.

Espacenet kullanılarak, Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı (WIPO) ve EPO'ya üye ülkelerin ulusal ofislerinin geçmiş yayınlarına ve EPO'da tutulan diğer koleksiyonlardaki bilgilere ulaşılabilir.

Espacenet'in sağladığı patent bilgisi öğrenciler, öğretmenler gibi genel halk kesimleri için yeterli düzeydedir. Patent işiyle uğraşan profesyonel kullanıcılar için ise dünya üzerinde diğer patent veritabanları mevcuttur.

Espacenet, tarayıcı (browser) kullanan web tabanlı bir uygulamadır. Kullanımı kolay ve güçlü bir arayüze sahiptir. Özet, başlık, başvuru sahibi vd. bilgiler kullanılarak boolean araştırma yapılmasına olanak sağlar.

1.2 Giriş

EPO, üye ülkelerle ve Avrupa Komisyonu ile yapılan tartışmaları takiben 1998 yazında, ücretsiz on line bir hizmet olan espacenet'i başlatmıştır. Espacenet ücretsiz olması ve İnternet üzerinden kolaylıkla ulaşılması nedenleriyle patent bilgisinin kullanım yolları sayısını arttırmış ve patent bilgisi yayımı için kullanılan hali hazırdaki kanalları genişletmiştir.

Espacenet otuz milyonun üzerindeki patent dokümanına ulaşım sağlar. Temel olarak öğrenci, öğretmen, küçük ve orta ölçekli organizasyonlar gibi sıradan halka hizmet vermek için tasarlanmıştır.

1.3 Ürüne Bakış

Espacenet, temelde genel halk düşünülerek geliştirilen, internet üzerinde dünya çapında patent bilgisine ulaşım sağlayan basit web tabanlı bir arama ve bilgiye ulaşım sistemidir. Homojen bir sistem olarak çalışmak üzere tasarlanmasına rağmen, espacenet iki farklı veri seviyesine sahiptir:

- Seviye 1: Her bir üye ülke tarafından tutulan yerel bir veri tabanı;
- Seviye 2: EPO da tutulan EPODOC ve BNS koleksiyonları.

Espacenet'in bu iki veri seviyesinin kendine ait arama ve bilgiye ulaşım mekanizmaları vardır.

Her bir üye ülkenin yerel veri tabanı patent başvurusu veya patente ait bibliyografik bilgileri içerir, bunun yanında yakın geçmişte yayınlanan ulusal patent dokümanlarının taranmış resimleri de bu veri tabanında bulunabilir.

EPO'daki EPODOC ve BNS koleksiyonlarına aynı ara yüzdten ulaşılabilir. Bu veri tabanları 1920 yılından bu yana dünya üzerinde yayınlanmış patent dokümanlarını içerisinde barındırmaktadır. 1970'den sonra yayınlanmış koleksiyondaki her bir patent ailesi için arama yapılabilen İngilizce özet ve başlığın bulunduğu eşlik eden bir doküman bulunmaktadır. Buna ek olarak Japonca patent yayınlarının İngilizce özetleri üzerinde de arama yapılabilmektedir.

1.4 ESPACENET'E Ulaşım

Espacenet EPO'nun veya üye ülkelerin ulusal ofislerinin web sitelerinden ulaşılabilir.

1.5 Ürün Tasarımı

Kullanıcıya birden fazla ulaşım noktası sağlamak için web sunucuları EPO ve katılımcı ülkelerin her birine yerleştirilmiştir. Espacenet sunucuları Windows NT4 işletim sisteminde Microsoft IIS üzerinde çalışmaktadırlar.

Her bir üye ülke için, bir espacenet sunucu, o ülke dilinde ulusal verileri içeren bir veri tabanını üzerinde barındırır. Bu veri tabanı önde gelen arama ve portal yazılım ürünleri geliştiricilerinden Verity tarafından sağlanmaktadır. Bu veri tabanı bibliyografik veri ve eğer varsa taranmış resimleri PDF formatında depo eder. Verity yazılımı ve Perl scriptleri bu yerel bilgilerin aranması ve bilgiye ulaşılmasında kullanılır. Her veri tabanı haftalık periyotlar halinde EPO tarafından oluşturulan bir CD-R kullanılarak güncellenir.

Bibliyografik veri ve taranmış resimlerin yanında, EPO'nun mainframe veritabanları full text dosyaları ve İngilizce özetleri, EC sınıflandırmaları, adı geçen patentlere ve diğer bilgilere hiperlinkleri de içerir.

Bilgiye ulaşım EPOQUE QS arama motoru kullanan, JSP içeren Java tabanlı bir uygulama ile sağlanır. Kullanıcı açısından bakıldığında, bu tasarım onlara, espacnete ulaşım sağladıkları web sunucudaki Verity veri tabanını, diğer espacenet sunucuları üzerindeki Verity veri tabanlarını ve EPO'daki mainframe veri tabanları üzerinde arama yapabilmelerini sağlar.

Sistem çoklu dil desteğine sahiptir. Kullanımı kolay ve EPO üyesi ülkelerin dillerinde arama ekranı mevcuttur. Arama talebinin yapıldığı veri tabanından bağımsız olarak, sonuçları tutan form aynı dil kullanılarak oluşturulan ekran içerisinde sunulur. EPO da tutulan bir sözlük çeviri işleminde kullanılır. Bir online çeviri uygulaması ulusal ofislere bir web tarayıcı kullanarak kendi sözlüklerini güncelleme olanağı sağlar.

1.6 Ürün Bileşenleri Ve Kapasiteleri

Katılımcı ülkelerin ulusal ofislerinin web sayfaları yoluyla espacnete erişim sağlayan kullanıcılar; ulaşım sağladıkları ülkenin Verity veri tabanını, diğer ülkelerin Verity veri tabanlarını, EPO'da ki en az son iki yıla ait patent yayınlarının tutulduğu Verity veri tabanını, WIPO'da ki en az son iki yıla ait patent yayınlarının tutulduğu Verity veri tabanını ve elliden fazla ülkede 1920'den sonraki yayımlanan patent yayınları ve JKPO tarafından 1980 yılından bu yana yayımlanan patent yayınlarının İngilizce özetlerinin tutulduğu EPO'da ki mainframe veri tabanı üzerinde arama yapabilirler.

Bir boolean araştırma yapılabilir, AND, OR ve NOT operatörlerine izin verilir. Verity veri tabanları için başlık, yayın numarası, yayın tarihi, başvuru sahibi, buluş sahibi ve IPC sınıflandırma alanları aramada kullanılabilir. EPO'daki mainframe veri tabanları üzerinde ayrıca İngilizce özet ve Ec sınıflandırma alanları kullanılarak bir arama yapılabilir.

Kullanıcılar gerekli olduğunda özeti de içine alan bibliyografik verilerin çıktısını alabilirler. Eğer varsa, ilk sayfa resmi, başvuruda verilen resimler ve full text dokümanların gösterimi de mümkündür.

Opsiyonel olarak, bir web ısmarlama modülü (WOM) bulunmaktadır. Bu modül, kullanıcılara dokümanları elektronik veya fotokopi olarak talep edebilmesine olanak verir. Bir dokümanın seçiminden sonra kullanıcı kayıt olur ve istediği ulaştırma şeklini seçer. İlgili organizasyon bu taleple ilgili işlemleri yerine getirir.

INPADOC veri tabanlarında tutulan patent aile ve yasal durum bilgilerine ulaşım 02/07/2003 tarihinden itibaren ücretsiz olarak <http://preview.espacenet.com/home> adresinden verilmektedir.

2. EPIDOS-INPADOC

2.1 Giriş

İkinci Dünya Savaşı sonrasında, patent/patent başvuruları için uluslararası bir dokümantasyon merkezi kurulması konusunda tartışmalar yapılmaya başlanmış ve 15 yılı aşkın süren bu tartışmalar 1965 yılında BIRPI tarafından “Dünya Patent İndeksi” diye isimlendirilen bir projenin başlatılması ile sonuçlanmıştır. Bu proje kapsamında açılan ihale Avusturya Cumhuriyeti tarafından alınmıştır.

INPADOC’u kuran kontrat 23 Mayıs 1972 tarihinde imzalanmıştır. Avusturya’nın ihaleyi almasında, planlanan “kopyalama hizmeti”nin temellerini oluşturmada kullanılacak mikro film koleksiyonlarına sahip olması etkili olmuştur. Diğer teklifleri getiren müteahhitlerle (IIB ve Derwent) olan bağlantı, bu müteahhitlerin bilgisayar tabanlı hizmetler konusundaki deneyimleri sebebiyle devam ettirilmiştir. IIB (Institut international des brevets) EPO’nun La Haye şubesini oluşturmuştur. Derwent ise INPADOC veri tabanları için veri sağlama işini sürdürmektedir.

INPADOC'un ününün artmasında kişilerin patent dokümanlarına kolaylıkla ulaşabilmesi ve dokümanları listelemede genel bir sınıflama kullanan Patent Sınıflama Servisi'nin (Patent Classification Service) büyük payı olmuştur. Sınıflamadaki bu başarı Uluslararası Patent Sınıflandırma (International Patent Classification-IPC) sisteminin başarısını sağlamıştır. Bununla birlikte INPADOC esas başarısı bir buluşun dünya üzerindeki koruma sahasını gösteren, Patent Aile Sistemi (Patent Family System-PFS) diye isimlendirilen bir hizmetle olmuştur.

1970 yılları başlarında düzenlenen bir dünya turu ile Japonya, Sovyetler Birliği ve diğer önde gelen patent ofisleri ile INPADOC'a veri sağlanması konusunda anlaşmalar imzalanmıştır. Delikli kart, delikli kağıt teyp ve manyetik teyp gibi veri taşıyıcıları üzerinde bilgiler alınmaya başlanarak, 1980'li yılların sonunda INPADOC aile veritabanı dünya üzerinde yayınlanmış bulunan patent dokümanlarının % 95'inden fazlasını içerir hale getirilmiştir.

Kullanılan veriye ulaşım teknikleri de zamanla geliştirilmiştir. 1970 yılları başlarında saatlik bazda ulaşılabilen, delikli kartların kullanıldığı, dışarıdaki bir bilgisayar merkezi kullanılıyordu. Delikli kartların bilgisayar merkezine götürülmesi, kullanılan makinelerin sonucun çıktısını vermesi, alınan sonucun geriye getirilmesi için birçok zaman harcanmakta idi. Bunun bir sonucu olarak, 29 Eylül 1980 tarihinde INPADOC kendi bilgisayar merkezini kurdu. Bu kurulumla patent aile bilgisine modem kullanılarak on line olarak ulaşabilmesi mümkün hale gelmiştir. Böylelikle bir şirketin bir patent ailesine ulaşabilmesi için gerekli süre günler mertebesinde dakikalar mertebesine indirilmiştir.

INPADOC, patent ofislerinden kullanıcılara veri akışının sağlandığı bir network ağı oluşturulması için, hem patent ofisleri hem de özel veri tabanı sağlayıcıları ile anlaşmalar imzalamıştır. INPADOC, Avrupa şirketlerine bibliyografik Japon patent bilgilerinin kullanımını sağlayan Robert Maxwell resim diskleri, veya bir Kanji emulatuoru oluşturulması gibi projelerde yer alarak alanında önemli bir yere gelmiştir. Bir patent/patent başvurusunun durumunda ki tüm değişikliklerin toplandığı, Yasal Durum Veritabanı (LSD) 1987 yılında oluşturulmuştur. Bu veri tabanı şu anda 40 patent verme otoritesinden gelen, 58 milyondan fazla yasal durum bilgisini içermektedir.

1988 yılında İdari Konsey, EPO'nun Avrupa'da patent bilgi yayımının harmonize edilmesi ve bilginin halk tarafından kullanılmasının arttırılması yönünde hareket edilmesi ile ilgili bir karar aldı (CA/D 12/88). Bu karar patentle ilgili bilgi yayımında önemli bir aşama olmuştur. O güne kadar bölünmüş bir yapıda olan ve bir çerçeveye gereksinim duyan Avrupa'da ki patent ile ilgili bilgi yayımı böylelikle bir çerçeve içerisinde toplanmıştır.

Patent Bilgi Politikasıyla ilgili kararını takiben İdari Konsey, 1988 yılında, Başkan'a (Paul Braendli) INPADOC'un Organizasyon'a dahil edilmesinin müzakere edilmesi konusunda görev verdi. Müzakereler olumlu sonuç verdi, İdari Konsey'in onaylamasını müteakip, 2 Temmuz 1990 tarihinde Avusturya Patent Ofisi ve Avrupa Patent Ofisi arasında anlaşma yasal olarak imza edildi. INPADOC binasında 1 Ocak 1991 yılına Viyana şubesi açıldı. Şubenin ilk işi EPO'nun espacenet CD-ROM ürün çizgisinin INPADOC hizmetleri arasına alınması olmuştur.

Mart 1992 yılında, patent bilgi timi yeni EPIDOS (Avrupa Patent Bilgi ve Dokümantasyon Sistemi) logosu altında çalışmalarına devam etti. İnternet ortamında çalışmalara başlandı, ve EPIDOS timi EPO'nun ilk ev sayfasını oluşturdu.

1993 yılında EPO, INPADOC bibliyografik ve patent aile bilgilerini EPO'nun ana veri tabanı olan DOC-DB veri tabanına entegre etmeyi amaçlayan SINBAD projesini başlatmıştır. Bu bağlamda 1994'den başlayarak DOC-DB bibliyografik verileri INPADOC formatına çevrilmektedir.

1994 yılında INPADOC ve IIB (EPO DG-1) 'nun bibliyografik dosyalarının uyumlanması için bir proje başlatılmış ve bu proje 2001 yılı ortalarında tamamlanmıştır.

EPO'nun patent bilgisi sahasında ki başarısının temelini uluslar arası işbirliği oluşturmaktadır. Bu işbirliği sayesinde, EPIDOS-INPADOC veritabanları (71 patent verme otoritesinden gelen yayınları içine alır) için daha fazla bilgi elde edilmesi mümkün olmaktadır.

2.2 EPIDOS-INPADOC Veritabanları

EPO tarafından üretilmiş olan PFS ve PRS, kapsadıkları ülke sayısı ve zaman dilimi açısından bakıldığında dünya üzerindeki en büyük veritabanlarıdır. Bunlardan birisi 65'in üzerindeki ülke patent ofisinde yapılan başvurulara ait patent dokümanları ile, diğeri ise 22'nin üzerinde patent ofisinde patentlerin yasal durumları ile ilgilidir.

Bu veri tabanlarının içeriği gün geçtikçe artmakta ve haftalık bazda güncellenmesi yapılmaktadır.

EPIDOS-INPADOC Nümerik Veritabanı (NDB)

Bu servis, tarihler esas alınarak oluşturulmuş bir liste içerisinde patent dokümanlarının numaralarının bulunması için kütüphaneler tarafından kullanılmaktadır. Yayının her bir aşaması ile ilgili bibliyografik bilgiler görülebilmektedir. Sadece doküman numarasının bilindiği fakat diğeri bilgilerin bilinmediği durumda, NDB kullanıcının dokümanın yayınlandığı ülkeyi izlemesini sağlamaktadır.

EPIDOS-INPADOC Patent Aile ve Nümerik Liste (PFS/INL)

Patent aile araştırmasının yapılabileceği, patent yayınlarının bir araya getirildiği dünya üzerindeki en büyük veri tabanıdır. Yayınlar ait oldukları aileye göre düzenlenmekte, bu da kullanıcıların verilen bir buluş için hangi ülkede bir patent veya patent başvurusunun bulunduğunu kolaylıkla bulabilmelerini sağlamaktadır. Şirketler bu bilgileri, rakiplerinin ihracat/ithalat stratejilerini tahmin etmede kullanmaktadırlar. Ayrıca, buluşun korunmadığı ülkelerde ücretsiz olarak buluş konusunu kullanabilmektedirler. 1973 yılından bu yana dünya üzerinde yayınlanan patentlerin %95'inden fazlası ile ilgili bilgileri tutmaktadır.

PFS, patent ailesinin tüm üyelerine ait bibliyografik bilgilerle birlikte aynı rüçhanın talep edildiği patent istemlerinin tam bir listesini de içerir.

Belirli sayıda ülke içerisinde istemleri benzerlik gösteren patent yayınları ile ilgili bilgilerin bir araya getirildiği bir veritabanıdır. Kullanıcının verilen bir buluş için hangi

ülkelerde bir patent başvurusunun yapıldığı veya belge verildiğini bulabilmesi için, bu yayınlar “aileler” içerisinde tasnif edilmişlerdir. Bu şirketlerin rakiplerinin ithalat ve ihracat stratejilerini gözlemleyebilme işini ve buluşun hangi ülkelerde korunmadığını dolayısı ile serbestçe kullanılabileceğinin belirlenme işini kolaylaştırır.

EPIDOS-INPADOC Patent Sınıflandırma Sistemi (PCS)

Uluslar arası Patent Sınıflandırması (IPC) 60.000'nin üzerinde teknik alt bölümden oluşmaktadır. PCS patent dokümanlarını IPC sınıflarına göre sınıflandırmaktadır. Böylelikle belirli bir teknoloji alanında tekniğin bilinen durumu konusundaki bilgi kolaylıkla elde edilebilmektedir.

EPIDOS-INPADOC Patent Başvuru Servisi (PAS)

Belirli bir başvuru sahibinin aktivitelerinin takip edilmesini sağlar, böylelikle bir kullanıcı araştırma ve geliştirmedeki trendi takip edebilir ve pazarın nasıl hareket edebileceğini tahmin edebilir.

EPIDOS-INPADOC Patent Başvurusu Rüçhanları (PAP)

Patent dokümanlarını her bir başvuru sahibi adı altında rüçhan tarihlerine göre sıralayan, kullanıcıya patent ailelerindeki gelişmeleri takip etmesini sağlayan bir servistir.

EPIDOS-INPADOC Patent Buluş sahibi Servisi (PIS)

Patentlerin başvuru sahibi adına göre sıralandığı, böylelikle buluş sahiplerinin araştırma aktivitelerinin gözlemlenebileceği bir servistir.

EPIDOS-INPADOC Patent Sicil Servisi (PRS)

Belirli bir patentin geçerli olup olmadığını gösteren yasal durum veritabanıdır. Bir patent başvurusunun ilk yayınından patentin verilmesine kadar geçen süre içerisindeki durumları hakkında bilgi sağlar. Bu servis, koruması biten buluşların kullanımını kolaylaştırır ve koruma süresi bitmiş bir patent için gereksiz lisans ücreti ödenmemesini sağlar. Patent verilmesinden önce ve sonraki tüm yasal durum değişiklikleri listelenir.

PRS, farklı ülkelerde bir patent veya patent başvurusunun yasal durumu hakkında bilgiler sağlar. Böylelikle yasal durum bilgisinin elde edilmesi için her bir ülkeye ait bültenlerin teker teker incelenmesi zorunluluğu ortadan kaldırılmış olmaktadır.

Patent başvurusu veya patente ait olan patent ailesinin farklı ülkelerdeki yasal durumları hakkında, tek bir sorgu cümlesi ile bilgi alınabilir.

EPIDOS-INPADOC Patent Gazete (IPG)

50'nin üzerindeki ülke ve organizasyondaki patent yayınlarının gözlemlenmesini sağlayan uluslararası bir gazetedir. Dokümanlar patent numarası, başvuru sahibi ve buluş sahibine göre listelenir. Haftalık bazda yayınlanan IPG, yayından önceki yedi gün içerisindeki işlenen tüm dokümanların detaylarını içerir.

EPIDOS-INPADOC Gözlem (Watch)

“Watch” sistemini kullanarak kullanıcılar, EPIDOS-INPADOC veritabanı ve PRS’da haftada bir kez yapılan güncellemeleri gözlemleyebilirler. Patent aileleri ve yasal durumdaki değişiklikleri gösterir listeler, müşterilere otomatik olarak gönderilir.

EPIDOS-INPADOC CARPI sistemi

IPC’ye göre tekrar sınıflandırılan 14.4 milyon üzerindeki patent dokümanı, ve Japonya’dan 4.4 milyon ve eski Sovyetler Birliğinden 625.000 dokümandan oluşmaktadır. Bu koleksiyonda tutulan verilerin tarihi 1920 ve ötesine uzanmaktadır.

INPADOC yasal durum veri tabanının tekrar inşası tamamlanmıştır. Veri değişim formatı olarak EPO’da da kullanılan XML’in kullanılması kararlaştırılmıştır. 2003

sonlarından itibaren sadece yeni oluşturulan format desteklenecektir. Kullanılacak formatla ilgili detaylı bilgiye <http://www.european-patent-office.org/inpadoc/manuals/index.htm> adresinden ulaşılabilir.

Kullanılan veri tabanları modern ilişkisel veri tabanları ile değiştirilmiştir. Eski PRS sisteminin ve X.25 kullanılarak Viyana'da ki bilgisayarlara yapılan online bağlantının 2003 Eylül sonunda kapatılması planlanmaktadır. Patent aile ve yasal durum bilgilerine ulaşım 02/07/2003 tarihinden itibaren ücretsiz olarak <http://preview.espacenet.com/home> adresinden verilmektedir.

3. MIMOSA:

MIMOSA var olan ESPACE CD-ROM ürünleri (PatSoft kullanılarak yayınlanan dokümanlarında içerisine alır) ile bağlantılı olarak kullanılan bir yazılımdır. ESPACE CD-ROM abonelerine ücretsiz olarak verilmektedir (sadece uygulama sürümünü içeren yazılım).

MIMOSA sınai mülkiyetle ilgili bilgilerini içeren (patent, marka vd.) veri koleksiyonlarının elektronik ortamlar üzerinde oluşturulması ve Windows ortamında bu koleksiyonlar üzerinde arama yapılması, bilgiye ulaşılması, bilginin gösterilmesi, bilginin çıktısının alınması için geliştirilen bir dizi yazılımdır.

Veriler karışık-mod formatında depo edilir. Karışık mod patent dokümanındaki her bir sayfanın yazı ve diyagramlara bölünmesi anlamına gelir. Yazı makine-okuyabilir formada depolanır ve tamamı üzerinde arama yapılabilir. Diyagramlar (tablo, kimyasal formüller ve resimler) sayfalardan çıkarılarak resim olarak ayrı bir yerde depolanmaktadır. Yazılar SGML kullanılarak, resim bilgileri TIFF kullanılarak kodlanırlar.

Karışık modun kullanılması teks olarak CD-ROM üzerinde depolanan bilgi üzerinde arama yapabilmeyi sağlamış, ayrıca depolamak için gereken hafıza alanını azalmıştır.

MIMOSA yazılımı JPO, USPTO ve EPO'nun ortak ürünüdür. Yasal bilgi, patent bültenleri, ilk sayfa bilgisi, tüm patentleri içeren patent alanında CD-ROM ürünlerinin oluşturulmasında geniş bir kullanımı vardır.

MIMOSA yazılımı iki kısımdan oluşur:

-Farklı modalardaki patent bilgilerinden bir veri tabanı oluşturmaya yarayan yazım sistemi,

-Yazılım sistemi ile oluşturulan veri tabanı üzerinde sorgulama ve veriye ulaşımı sağlayan Uygulama Yazılımı.

Yazım sistemi sınavi mülkiyet bilgileri içeren veri tabanı ürünleri oluşturmak isteyen kişilere belirli bir ücret karşılığında sağlanırken, uygulama yazılımı patent bilgi ürünleri ile birlikte ücretsiz olarak verilmektedir.

Yazım sistemi, ESPACE disklerinin oluşturulması için sadece EPO'da değil ayrıca PAJ disklerinin oluşturulmasında JPO'da ve Berlin'de farklı tipte disklerin oluşturulmasında, Fransa Patent Ofisinde BREF ve COSMOS CD-ROM ürünlerinin oluşturulmasında da kullanılmaktadır. Veri tabanı oluşturabilmek için veri hazırlama yazılımı bir UNIX iş istasyonu üzerinde çalıştırılmalıdır.

Uygulama yazılımı (arama ve ulaşım) 16 bit Windows uygulaması olarak geliştirilmiştir. Modern 32 bitlik sürümü yazılmıştır. Win 95 ve NT desteklenmektedir, ayrıca jukebox ve ağ yönetimi için çözümler sağlanmaktadır.

Eklenen yeni bir özellik kullanıcılar bir hiperlink üzerinden espacenet'e, ek bilgilere ulaşım için bağlanabilmektedir.

Sürüm 4.2 ile SGML formatından BACON, TIFF ve PDF'e dönüştürme, PDF veri dosyalarının dışarı aktarılması, IPC sınıflandırma dokümanlarına hiperlink ile ilgili yeni fonksiyonlar eklenilmiştir. İnternet ve CD-ROM/DVD yoluyla otomatik yapılabilir. İspanyolca, Portekizce, İtalyanca, Rusça ve Brezilya dili için dil desteği sağlanmıştır.

4. ESPACE CD-ROMs

EPO her yıl binlerce patent ve patent başvurusunu yayınlamaktadır. ESPACE CD-ROM'ları kompakt diskler üzerinde verilen bu bilgi kaynağına ulaşabilmeyi sağlar. Böylelikle güncel arşivlerin oluşturulması mümkündür. Dokümanlara ulaşım kağıt dokümanlarda olduğundan daha hızlıdır, ve de CD-ROM üzerinde bilginin sunulması maliyetleri azaltmıştır.

ESPACE CD-ROM serilerini kullanmak için spesifik bir donanım gereksinimi yoktur. Windows 95 altında çalışan, CD-ROM sürücüyü sahip standart bir PC kullanım için yeterlidir.

Arama kriterleri bibliyografik verileri, yayın tarihi ve numarası, IPC sınıflandırma kodu, başvuru sahibi, buluş sahibi bilgileri vb. esas alır. Bir veya daha fazla arama kriteri kullanılarak, kullanılan yazılım arama kriterlerine uygun disk üzerindeki tüm dokümanları bulur ve ekranda gösterimini yapar. Arama kriterleri diğer disklerde kullanılmak üzere saklanabilir.

ESPACE ACCESS

ESPACE ACCESS, EPO'nun 1978 yılında kurulumundan bugüne kadar yapılan tüm uluslararası başvuruların (PCT) ve tüm Avrupa patent başvurularına ait İngilizce özetleri ve bibliyografik verilerinin sunulduğu bir üründür. Son disk her ay güncellenmektedir. Diğer disklerin ise gerekli görüldüğü takdirde güncellemesi yapılmaktadır.

Bu CD-ROM özellikle PCT ve Avrupa patenti başvuruları üzerinde tekniğin bilinen durumu konusunda araştırma yapılabilmesi için tasarlanmıştır. Bir indeksleme aracı olarak ESPACE ACCESS, ESPACE EP-A, ESPACE-FIRST ve ESPACE WORLD kullanıcıları için bir gerekliliktir.

ESPACE ACCESS Avrupa ve PCT patent başvurularına ait A1, A2 ve A3 yayınlarını içerisine alır. Yayımlanan bu başvuruların bibliyografik verileri ve İngilizce dilindeki özetlerini içermektedir. Baş sayfadaki bibliyografik veriler indeksli haldedir.

ESPACE EP-B

EPO'nun kuruluşundan günümüze kadar verilen patentlere ait tüm bibliyografik verilerin sunulduğu haftalık olarak üretimi yapılan bir üründür. Serinin son diski her ay güncellenmektedir. Diğerleri ise gerekli görüldüğü takdirde güncellemesi yapılmaktadır.

Bu CD-ROM özellikle PCT ve Avrupa patentleri üzerinde tekniğin bilinen durumu konusunda araştırma yapılabilmesi için tasarlanılmıştır.

1999 yılında ESPACE EP-B patsoft kullanımı bırakılıp tüm teks bilgilerinde araştırma yapmaya olanak veren karışık moda geçilmiştir. Kağıt kopyaların alınabilmesi için orijinal dokümanın PDF formatında kopyaları depolanmıştır.

ESPACE EP-A

EPO tarafından yayınlanan patent başvurularına ilişkin bilgilerin sunulduğu haftalık çıkarılan bir üründür. A1 (başvuru, araştırma raporu), A2 (sadece başvuru), ve A3 (ilk sayfa ve araştırma raporunun A2 yayınından sonra yayınlanması) yayınlarını içerisine alır.

1999 yılında ESPACE EP-A patsoft kullanımı bırakılıp tüm teks bilgilerinde araştırma yapmaya olanak veren karışık moda geçilmiştir. Kağıt kopyaların alınabilmesi için orijinal dokümanın PDF formatında kopyaları depolanmıştır.

ESPACE WORLD

Birleşmiş Milletlerin yetkili bir ajansı olan WIPO, PCT kapsamında patent başvurularının yönetiminden sorumludur. WIPO tarafından Euro-PCT başvurularının İngilizce, Almanca ve Fransızca dillerinde yayınlanması görevini EPO üstlenmiştir. Uluslar arası başvuruların yaklaşık %90'ı bir veya daha fazla sayıda Avrupa ülkesini seçmektedir. Her yıl 60.000'in üzerinde PCT başvurusu yayınlanmaktadır. ESPACE WORLD CD-ROM'ları ile bu engin patent bilgi kaynağına ulaşım mümkün olmaktadır.

Her bir CD-ROM 500'ün üzerinde orijinal formda PCT başvurusuna ait bibliyografik bilgileri, tüm yazıları ve resimleri içermektedir.

EP ve PCT başvurularının ilk sayfaları (SPACE FIRST CD-ROM)

Her bir SPACE FIRST CD-ROM 10.000'in üzerinde yakın zamanda yayınlanmış EPO ve PCT başvuru dokümanlarının ilk sayfalarını karışık mod formatında depolanmış olarak içermektedir. Özet, resim ve bibliyografik verilerin bulunduğu bu sayfalar indekslenmiştir ve üzerlerinde araştırma yapılabilir.

SPACE LEGAL (EP vekilleri kütüphanesi)

SPACE LEGAL temyiz kurulu kararları, İnceleme kılavuzları, anlaşmalar ve formları içeren ve güçlü bir arama yeteneğine sahip bir üründür.

SPACE BULLETIN

EPO'nun kurulumundan bu yana başvurusu yapılan EP patent başvuruları ve EP patentleri hakkında yasal durum bilgilerinin bibliyografik bilgilerin sunulduğu bir üründür. Aylık olarak yayınlanır. İndeksli alanlarda araştırma yapılabilir.

GLOBALPat

GLOBALPat, İlk Sayfa Veri Tabanı (FPDB) dan türetilmiştir. USPTO, EPO ve JPO bu veri tabanlarının oluşturulmasını ve İngilizce dilinde olmayan özetlerin bu dile çevrilmesini finanse etmektedir.

Yukarıda verilen EPO CD_ROM ürünleri haricinde ulusal ofislere ait CD-ROM ürünleri de bulunmaktadır.

5. PATLIB

PATLIB, Avrupa'da bulunan patent bilgi merkezlerinin oluşturduğu bir ağıdır. EPO üye ülkelerinin ulusal ofisleri ve onların bölgesel patent bilgi merkezleri tarafından oluşturulmuştur. 27 EPO üyesi ülke üzerinde 280'nin üzerinde bilgi merkezi bulunmaktadır.

Patent bilgisi, üye ülke patent ofisleri ve bu ofislerin patent bilgi merkezleri tarafından topluma ulaştırılmaktadır. Bu enstitüler kendi ana dillerinde patent bilgisini özellikle küçük ve orta ölçekli işletmeler olmak üzere buluş sahipleri ve akademisyenlere ulaştırmaktadırlar.

Ulusal ofisler arasındaki işbirliği çalışmaları sonucunda, 1995 yılında 116 olan PATLIB ağı üye sayısı 2003 yılında 284 üyeye ulaşmıştır. Doğu Avrupa'dan yeni üyelerin girişiyle bu sayının yakın bir gelecekte artması beklenmektedir.

EPO ve herhangi bir PATLIB merkezi arasındaki işbirliği ilgili ulusal ofisle uyum içerisinde yapılmaktadır. Bölgesel bir patent bilgi merkezi resmi olarak tanındığında PATLIB ağının bir üyesi olabilmektedir. EPO tarafından ulusal patent bilgi altyapısını desteklemek için sağladığı imkanlardan faydalanabilmektedir.

PATLIB ağının ana amacı bölgesel patent bilgi merkezlerinin birbirleri uygun bir yolla iletişim kurabilmesi ve çalışabilmesidir. Yıllık yapılan PATLIB konferansları bu amaca ulaşmak için alınan önlemlerden birisidir. Bu konferanslar Viyana birimi tarafından üye ülkelerden birisinde ortak olarak düzenlenmektedir.

PATLIB merkezleri mevcut ulusal ve uluslar arası patent veri tabanlarının araştırılması ile elde edilen patent bilgisinin topluma ulaştırıldığı merkezlerdir. Sınai mülkiyet hakları alanında ilgili ulusun sistemine de bağlı olarak, bu merkezler ayrıca marka, tasarım ve faydalı modeller ile ilgili bilgileri de toplumun bilgisine sunmaktadırlar. Patent bilgisinin kullanımı ve araştırılması konularında istemcilere önerilerde bulunulmakta ve araştırmanın nasıl yapılacağı konusunda bilgiler verilmektedir..

6. PATENTLN

Patentln, özellikle nükleotid ve amino asid dizilerini içeren patent başvurularının hazırlanmasını kolaylaştırmak için tasarlanan bir yazılımdır. WIPO ST.25 de yayınlanan şartlarla uyumlu dizi listeleri oluşturulabilir.

Patentln ürününün geliştirilmesi işini USPTO üzerine almıştır. EPO karşılaşılan problemleri USPTO'ya düzeltilmesi için bildirilmektedir.

7. PATOLIS (Patent Online Bilgi Sistemi)

Japonya'da yapılan patent başvurusu ve verilen belge sayısında son yıllarda büyük bir artış olmaktadır. Dünya üzerinde her yıl yayınlanan bir milyonun üzerinde patent dokümanının yaklaşık üçte birlik bir kısmı Japonya'da yayınlanmaktadır. Faydalı model söz konusu olduğuna bu değer %43 değerine ulaşmaktadır.

Japon dilinin Japonya dışında okullarda öğretildiği bir başka ülke dünya üzerinde yoktur. Japonya'da her bir çocuk ortaokulda İngilizce eğitimi almak zorundadır. Bu Japonlar için büyük bir avantaj, diğer ülkeler için ise bir dezavantaj oluşturmaktadır.

Batıya ait patent literatürü ve aynı zamanda Japio tarafından üretilen Patolis veritabanında bulunan bilgiler üzerinde Japon kullanıcılar tarafından online araştırma yapılabilmektedir. Bu iki yol kullanılarak, tüm patent bilgi dünyasına ulaşabilmektedirler.

Bunun aksine, Avrupalı kullanıcıların, Japon rekabetiyle başa çıkabilmelerini engelleyen, karşılaştıkları en az iki problem vardır. Bunlardan birincisi, Japon patent literatürüne yayınlanmasından 1,5 ay kadar bir süre sonunda ulaşılabilmesidir. Diğeri ise, bu patent literatürünün tamamen anlaşılamayan ve araştırılmayan bir dilde olmasıdır.

EPO, Japon patent bilgisine müşterilerinin mümkün olduğu kadar kolay bir şekilde ulaşımının sağlanması konusuna büyük önem vermektedir. Bu bağlamda, Japon sınai mülkiyet hakları ile ilgili olarak Avrupa'da en geniş bilgi kaynağını sunmaktadır. Viyana

şubesindeki uzmanlar batı dillerinde yazılmış dokümanlarla birlikte, Japon patent bilgisinin etkili kullanımı için tam destek sağlamaktadırlar. Avrupalı kullanıcılar EPO vasıtası ile Japon patent literatürüne kolay ve hızlı bir erişim elde etmektedirler.

Japio tarafından üretilen PATOLIS (Patent Online Information System), Japonyada fikri haklarla ilgili olarak kullanılan tek veritabanıdır. PATOLIS yayınlamış Japon fikri mülkiyet istemleriyle ilgili bilgi konusundaki dünyadaki tek kaynaktır. 1955 yılından bu yana tüm patent koleksiyonunu içermesinin yanında, faydalı model, ticaret markası ve tasarımları da içermektedir. PATOLIS Japon fikri mülkiyet haklarının yasal durumları hakkındaki bilginin alınabileceği tek veritabanıdır. Başlangıçta bu veri tabanının Japon pazarında kullanımı planlandığı için, içerdiği tüm veri Japonca dilindedir.

Bu veri tabanı 2 haftada bir defa güncellenmektedir. Bir dokümanın yayınlanması ve PATOLIS veritabanında kaydı için iki ila dört hafta arasında bir süre geçebilmektedir. Bu gecikme diğer veri tabanlarının güncellenmesinde olduğundan daha kısa bir değerdir.

8. Online Avrupa Patent Sicili (Online European Patent Register)

Online Avrupa Patent Sicili tüm yayınlanmış Avrupa patenti başvuruları ve Epc'ye üye ülkelerden bir veya birkaçının seçildiği yayınlanmış uluslararası başvuruları (PCT) hakkında bilgileri içeren bir veritabanıdır. Bibliyografik verilerin yanında, başvuruların yasal durumları ve patent prosedürü içerisinde bulunduğu konum hakkında da bilgiler sağlar. Resmi olarak Mayıs 2001'de bu hizmet vermeye başlanmıştır.

Online Avrupa Patent Sicili oluşturulmasında özellikle başvuru aşamasından belgeye bağlanmasına kadar geçen süre içerisinde bir Avrupa patent başvurusunun durumu hakkında, başvuru sahibine başvuru ile ilgili prosedürel bilgilerin sağlanması amaçlanmıştır.

Beklenen muhtemel belge tarihi, başvurunun geri çekilmesi gibi önemli bilgiler sağlanmaktadır. Böylelikle kullanıcıların gereksiz yere dosya araştırması yapması ve EPO'yu telefonla aramasının önüne geçilmesine yardımcı olunur.

Avrupa Patent Bülteninde verilen bilgilere ek olarak, Online Sicil inceleme, itiraz ve temyiz gibi normalde sadece dosya inceleme yoluyla yapılabilecek konular hakkında bilgi vermektedir.

9. Online Dosya İnceleme (Online File Inspection)

Online dosya inceleme kullanıcılarına EPO'nun doküman yönetim sistemlerinde bulunan yayınlanmış patent başvuruları ile ilgili bilgilere ulaşmalarını sağlayan bir hizmettir. Hakkında bilgi elde edilmek istenilen başvuru numarası kullanılarak arama yapıldığında bu başvuruya ait dokümanların listelendiği bir tablo sunulur. Tablodan incelenmek istenilen doküman seçilerek ekranda görüntülenebilir veya PDF formatında yükleme işlemi yapılabilir.

Bu uygulamanın iki örneği bulunmaktadır. Bunlardan ilki dışarıdaki kullanıcılara yayınlanmış olan başvurularla ilgili bilgilerin sunulduğu örnek ve diğeri ise sınırlandırma olmadan tüm başvurularla ilgili dokümanlara ulaşılabilen EPO içerisindeki kullanıcıların kullandığı örnektir.

Şu anda itiraz ve temyiz ile ilgili doküman taramasına devam edilmektedir. 2004 yılı sonlarında tamamlanması beklenilmektedir.

10. PatXML

Microsoft Word kullanılarak oluşturulan patent başvurularının XML formatına çevrilmesini sağlayan bir yazılımın geliştirilmesi için Sam Solutions firmasına kontrat verilmiştir. Bu yazılım ürünü PatXML olarak isimlendirilmiştir.

Yapılan patent başvurularının büyük çoğunluğu Word kullanılarak hazırlanmakta, kağıt üzerinde çıktısı alınmakta ve EPO'ya gönderilmektedir. EPO'ya bir kısım başvurular da PDF formatına çevrildikten sonra online olarak gönderilmektedir. EPO tarafından alınan kağıt dokümanlar Epoque, espacenet, MIMOSA gibi veritabanlarında kullanılabilmesi için tekrar

makine-okuyabilir forma çevrilmek zorundadır. Bu maliyeti yüksek bir iştir. Word ile hazırlanan dokümanların eoline kullanılarak online olarak makine-okuyabilir formda alınması durumunda maliyet önemli ölçüde düşürülebilir.

XML açık kaynak, yazılım ve donanım bağımsız bir standarttır. JPO, USPTO, WIPO ve EPO patent dokümanları için ortak bir işaretleme dili geliştirmişler ve bu dilin kullanımı ve önümüzdeki yıllarda yeni standartlara geçiş konularında anlaşmışlardır.

PatXML üzerinde anlaşılan standartların ilk uygulaması olacaktır. Başvuru sahiplerinin başvuru dokümanlarını hazırlayabilmeleri amacıyla Word kullanımlarına izin verecek, Word kullanılarak hazırlanan dokümanları XML formatına çevirecektir.

Bu yazılım eOLF'e eklenilecek ve çoklu dil desteğine sahip olacaktır. Unicode (UTF8) desteği olacaktır. Kopyala-yapıştır yapmaya izin verecektir.

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Avrupa Patent Ofisi (EPO) kurulumundan bu yana, patent prosedüründeki işlemlerin elektronik ortama taşınabilmesi amacıyla yoğun çalışmalar yapmış ve yapmaktadır. Bu çalışmaların sonucu doğan projeler aşama aşama hayata geçirilmiş, otomasyon konusunda çok önemli ürün ve hizmetler kullanıma sunulmuştur. Başlangıçta kullanımı sadece EPO ile sınırlandırılan bu ürün ve hizmetlerin EPO üyesi ulusal patent ofisleri, vekiller, başvuru sahipleri ve üçüncü kişiler tarafından da kullanılması hedeflenmiştir. EPO tarafından bu hedef doğrultusunda, ulusal patent ofisleri, başvuru sahipleri ve EPO üçgeni arasında kullanıma sunulmak üzere, çok çeşitli ürün ve hizmetler içeren, epoline adında bir hizmet başlatılmıştır.

Epoline ürünleri, Genel Ulaşım, Güvenli Ulaşım, E-Yayın / Doküman Değişimi ve Patent Yönetim Sistemleri olarak dört ana başlıkta toplanabilir.

Genel Ulaşım; Online Dosya İnceleme, WebReg ve epoline'nin web sitesini içine alır. Online dosya inceleme yayınlanmış başvuruların içeriğinin bir web tarayıcısı kullanılarak görülebilmeye olanak sağlar. WebReg veya Online Avrupa Patent Sicili patent başvurularına ait bibliyografik verilere ulaşım sağlar. Tüm bu hizmetler kamuya açıktır ve ücretsiz olarak sunulmaktadır.

Güvenli Ulaşım, My.epoline kullanımını, online güvenli dosya incelemesini, ücret ödemesini ve başvuru yapılmasını sağlayan ürünler içerir. Bu ürünlerden yararlanmak için kullanıcıların akıllı kart (smart card) sahibi olmaları gerekmektedir.

E-yayın ve doküman değişimi başlığı altında EBD ve MIMOSA verilebilir.

Patent yönetim sistemleri olarak, kağıt dokümanların elektronik ortama aktarılması işleminde kullanılan epoScan yazılımı, elektronik doküman ve dosya yönetim sistemi ePhoenix ve Ortak Yazılım ürünleri sayılabilir. Bu ürünler patent ofislerinin kullanımına sunulan ürünler olup, ofislerin iş yükünün azaltılması ve dolayısıyla hizmet kalitesinin artırılmasına yöneliktir.

Epoline ürün ve hizmetlerinin nihai hedefi, tüm patent verme prosedüründeki işlemlerinin elektronik ortamda online olarak yapılmasını sağlamaktır. Bazı ürünlerin kullanıcı talepleri ve teknolojik gelişmelere paralel olarak güncellenmeleri yapılmakta, yeni sürümleri çıkarılmaktadır.

EPO'ya üye pekçok ülke teknik alt yapısını geliştirmek amacıyla EPO ile işbirliği çalışmaları yapmaktadır. Bu işbirliği kapsamında, EPO ve ilgili ulusal ofisler arasında, talep edilen ürünlerin kurulumu amacıyla yoğun çalışmalar yapılmakta ve bu ürünlerin kullanımı süresince her aşamada gerekli teknik destek ve servis hizmeti sağlanmaktadır. Bazı ülkeler ise epoline ürünlerini mevcut alt yapılarına ekleyerek IT yapılarını güçlendirmekte, böylece sürekli geliştirilen ve güncellenen epoline ürünlerinden yararlanmaktadır.

Bilindiği gibi Enstitümüzde de üst düzey donanım ve yazılım ürünleri ile IT altyapısını güçlendirmek için, Dünya Bankası Endüstriyel Teknoloji Projesi kapsamında çalışmalar yapılmaktadır. Yürütülmekte olan projelerde hedeflenen ürün ve hizmetlerin, EPO'nun mevcut ürün ve hizmetleri ile aynı veya benzer olması planlanmıştır. Genel Erişimde Online Başvuru İncelemesi ve Online Patent Sicili, Güvenli Erişimde My.epoline, Güvenli Online Başvuru İncelemesi ve Online Başvuru, Online Yayın ve Doküman Değişiminde EBD ve Doküman Değişimi, Patent Yönetim Sistemlerinde ise ePhoenix EPO ürün ve hizmetlerinden olup, yürütülen bu projeler kapsamında hedeflenen ürün ve hizmetlerdendir.

EPO tarafından kullanıma sunulmuş olan, sürekli geliştirilen ve güçlendirilen, her aşamasında her türlü teknik desteğin ve servis hizmetinin verildiği epoline ürünlerinin kullanılması konusunda EPO'nun pekçok çalışması vardır. Geliştirilecek ikili veya çok taraflı projeler ile ürün ve hizmetlerin proje maliyetlerinin, EPO'ya üyelikleri beş yılı aşmayan üye ülkeler için tamamının, beş yılı aşanlar için ise %50'sinin EPO tarafından karşılanarak elde edilmesi olanağı vardır. EPO'ya üye bir ofis olan Enstitümüzün de, otomasyonu sadece Dünya Bankası projeleri ile değil aynı zamanda EPO ürün ve hizmetleri ile de desteklenmesi ve geliştirilmesi ülkemizin menfaatine olacaktır.

EPO, üye ülkeler tarafından geliştirilecek ikili ve çok taraflı projelere finansman açısından destek vermektedir. Üyelikleri beş yılı aşmayan ülkeler için bu destek proje maliyetinin %100'ünün, beş yılı aşanlar için ise %50'sinin karşılanması şeklinde olmaktadır.

1 Kasım 2005 tarihinde üyeliğinin beş yılını tamamlayacak olan Enstitümüz açısından ek hiçbir maliyet getirmeden EPO ürün ve hizmetlerinin sağlanması mümkündür. Bu tarihten sonra ürün ve hizmetlerin talep edilmesi Enstitümüze ek maliyet getirecektir.

EPO, ürün ve hizmetlerinin üye ülkelerde de kullanılmasını sağlayarak ve bu konuda her türlü desteği vererek üye ülkelerin otomasyonunu belirli bir düzeye çekmek istemektedir. Örneğin; Espacenet hizmetinin üye ülke ofislerinin tümü tarafından verilmesi zorunludur. Epoline'a ait diğer ürünlerin de gelecekte zorunlu olarak kullanılması gerekebilecektir. Bu bağlamda, epoline ürün ve hizmetlerinin ikili veya çok taraflı projeler kapsamında ele alınması, belirlenecek hedefler doğrultusunda gerekli çalışmaların yapılması ve bu projelerin ivedilikle hayata geçirilmesi gerek Enstitümüz ve gerekse ülkemiz açısından yararlı olacaktır. Bu projelerin hayata geçirilmesi ve devamında EPO tarafından geliştirilecek diğer sistemlerin takip edilerek kendi sistemimize uyarlanması ile, otomasyon konusunda EPO ve diğer ulusal ofisler ile uyum ve paralellik sağlanmış olacaktır.

KAYNAKLAR

1. 2000, 2001, 2002 ve 2003 yıllarına ait CA/T dokümanları
2. 2000, 2001, 2002 ve 2003 yıllarına ait CA dokümanları
3. EPO web sitesinde yayımlanan dokümanlar
4. WIPO web sitesinde yayımlanan dokümanlar
5. Data&Computer Communications, William Stallings, Prentice Hall, Sixth Edition
6. Network Security Essentials, William Stallings, Prentice Hall, Second Edition
7. Teach Yourself JAVA 2 in 21Days, Rogers Cadenhead, Laura Lemay, SAMS Publishing, Third Edition
8. The Complete Reference JAVA 2, Herbert Schildt, Osborne McGrawHill, Fourt Edition
9. Bilgisayar Haberleşmesi ve Ağ Teknolojileri, Rıfat Çölkesen, Bülent Örencik, Papatya Yayıncılık
10. Veri Haberleşmesi Temelleri, Yasin Kaplan, Papatya Yayıncılık
11. İnternet Teknolojileri ve İtranet Uygulamaları, Türker Cambazoğlu, Papatya Yayıncılık
12. Epoline ürünlerine ait epoxy ve epoline web sitelerinde yayımlanan yazılar.
13. Teknik İşbirliği ve epoline çalışma grupları toplantı raporları.